

ARCHIWUM
LEGIONÓW
i N. K. N.
Nr 521

DZIENNIK URZĘDOWY DEPARTAMENTU
WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA
PUBLICZNEGO TYMCZASOWEJ RADY STANU
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Nr. 2.

WARSZAWA, 2 LISTOPADA 1917 R.

TREŚĆ.

Od Redakcji.

Dział I. Rozporządzenia ustawodawcze, uchwalone przez Komisję Przejściową Tymczasowej Rady Stanu Królestwa Polskiego:

- C. 1. Statut tymczasowy Uniwersytetu Warszawskiego.
- C. 2. Ustawy tymczasowe, wydziałów Uniwersytetu Warszawskiego.
- C. 3. Statut tymczasowy Politechniki Warszawskiej.
- C. 4. Ustawa tymczasowa, wydziałów Politechniki Warszawskiej.

Dział III. Rozporządzenia wykonawcze Departamentu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

- C. 1. Przepisy dla studentów Uniwersytetu Warszawskiego.
- C. 2. Przepisy dla studentów Politechniki Warszawskiej.
- B. 3. Regulamin egzaminów dojrzałości.
- A. 4. Rozporządzenie Dyrektora Departamentu w przedmiocie zarejestrowania szkół elementarnych prywatnych.
- B. 5. Rozporządzenie Dyrektora Departamentu w przedmiocie mianowania wizytatorów szkół średnich Królestwa Polskiego.

Ruch służbowy.

OD REDAKCJI.

Dla łatwiejszego orjentowania się w treści Dziennika Urzędowego rozporządzenia ogólne oznaczane będą literą O, rozporządzenia dotyczące szkół elementarnych, literą A, szkół średnich literą B, szkół wyższych literą C.

Z numerem niniejszym redakcję Dziennika Urzędowego Departamentu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z rozporządzenia Dyrektora Departamentu obejmuje Henryk Rygiel.

DZIAŁ PIERWSZY.

1.

STATUT TYMCZASOWY UNIwersYTETU WARSZAWSKIEGO.

I.

Zasady ogólne.

§ 1.

Uniwersytet Warszawski ma za zadanie krzewić nauki i umiejętności, doskonalić je i do użytku społeczności zastosowywać. Do tego celu Uniwersytet przede wszystkim dąży, dając młodzieży bezstronne i niezależne wykształcenie wyższe, mające przysparzać ojczyźnie światłych i użytecznych obywateli i ukształconych do właściwych zawodów pracowników oraz przysposabiać uczonych we wszystkich gałęziach wiedzy.

Wykładowcy winni nie tylko prowadzić badania i prace naukowe i wypełniać swe bezpośrednie obowiązki nauczycielskie, lecz i oddziaływać na obyczaje i charakter młodzieży w sposób dodatni, wolny od wszelkich wpływów politycznych.

§ 2.

Językiem wykładowym i urzędowym jest język polski; jedynie języki i literatury obce wykładać można w odpowiednim języku obcym.

Uniwersytet posiada własną pieczęć.

§ 3.

W skład Uniwersytetu wchodzi:

- 1) wykładowcy,
- 2) studenci imatrykulowani,
- 3) funkcyjnarjusze Uniwersytetu.

§ 4.

Uniwersytet posiada obecnie następujące wydziały:

- 1) wydział prawa i nauk politycznych,
- 2) wydział lekarski,
- 3) wydział filozoficzny.

§ 5.

Uniwersytet podlega władzy zwierzchniej dyrektora Departamentu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, który też powołuje wykładowych.

§ 6.

Wszelkie podania w sprawach uniwersyteckich od wydziałów, kierowników zakładów uniwersyteckich i wykładowych do dyrektora Departamentu W. R. i O. P. przechodzą przez ręce rektora.

Obwieszczenia rektora, senatu, wydziałów i zakładów uniwersyteckich powinny być natychmiast przedstawiane w odpisach dyrektorowi Departamentu W. R. i O. P.

II.

Nauczyciele Uniwersytetu.

§ 7.

Nauczyciele powołani do Uniwersytetu składają rektorowi przyrzeczenie, iż będą spełniali sumiennie obowiązki, wymienione w § 1 tego statutu, że gorliwie pracować będą nad pomyślnym rozwojem Uniwersytetu, że będą współdziałali w prowadzeniu spraw Uniwersytetu, zgodnie z życzeniami i uchwałami swych wydziałów oraz senatu akademickiego.

Przez złożenie powyższego przyrzeczenia wykładowcy stają się członkiem jednego z wydziałów, zależnie od przedmiotu, który ma wykładać.

§ 8.

Wykładowcy, zmuszony do chwilowego przerwania swych czynności, winien zawiadomić o tym studentów za pomocą ogłoszenia.

W razie jeżeli przewidziana przerwa ma potrwać nie dłużej niż dni 8, wykładowcy winien uzyskać urlop od dziekana wydziału; w razie przerwy, mającej potrwać od dni 8 do 4 tygodni, urlopu udziela rektor, w wypadku przerwy dłuższej nad 4 tygodnie—dyrektor Departamentu W. R. i O. P.

W razie wyjazdu podczas ferji uniwersyteckich urlopy dla wykładowców nie są potrzebne, lecz jedynie ci z nich, którzy są kierownikami zakładów uniwersyteckich, mają zawczasu zawiadomić o wyjeździe dyrektora Departamentu W. R. i O. P. oraz wskazać zastępcę.

III.

Wydziały.

§ 9.

W skład każdego wydziału wchodzi: zaliczeni doń wykładowcy oraz studenci, wpisani do albumu wydziału (inskrpcja). Wydział jest reprezentowany przez ogół nauczycieli, którzy obowiązani są brać udział w posiedzeniach wydziału.

§ 10.

Na czele każdego wydziału stoi dziekan wybrany przez wydział.

§ 11.

Wydziały powinny czuwać nad tym, aby wykłady rozpoczynały się we właściwym czasie, nie ulegały przerwom bez dostatecznych powodów i nie kończyły się przed oznaczonym czasem.

§ 12.

Jeżeli wydział uważa, iż plan wykładanych przedmiotów w powierzonym mu zakresie wiedzy jest niekompletny, może zawiadomić dyrektora Departamentu W. R. i O. P. z przytoczeniem motywów, przedstawiając mu zarazem swe wnioski, które uznaje za niezbędne do usunięcia braków. Podanie takie zostaje przedstawione dyrektorowi Departamentu W. R. i O. P. przez senat akademicki, któremu przysługuje prawo zaznaczenia swego stanowiska w tej sprawie.

§ 13.

Przed powołaniem nowych wykładających wydziały przedstawiają kandydatów wraz ze swą o nich opinią. Przedstawienie to odbywa się za pośrednictwem senatu akademickiego, któremu przysługuje prawo wyrażenia swego zdania w tej sprawie.

§ 14.

Blizsze szczegóły, dotyczące urządzenia wydziałów i sposobu załatwiania ich spraw, są określone w osobnych ustawach wydziałów.

IV.

Rektor i Senat Akademicki.

§ 15.

Na czele Uniwersytetu stoi rektor, który reprezentuje Uniwersytet na zewnątrz. W zakresie działalności urzędowej przysługuje mu tytuł „Magnificencji”.

Rektor kieruje czynnościami senatu, otwiera korespondencję, zawiadamia senat w miarę potrzeby o jej treści i poddaje ją pod uchwałę senatu. Do rektora należy wykonywanie uchwał, które powziął senat w zakresie swej kompetencji.

Rektor czuwa nad porządkiem zewnętrznym w Uniwersytecie i we wszystkich jego pomieszczeniach, o ile dozór nad nimi nie został powierzony kierownikom poszczególnych zakładów.

§ 16.

Rektor nie może być jednocześnie dziekanem żadnego z wydziałów.

§ 17.

Rektor jest wybierany przez ciało nauczycielskie.

Wyборы odbywają się corocznie na 4 tygodnie przed ukończeniem semestru letniego.

Wyборы są tajne, odbywają się za pomocą kartek na posiedzeniu, zwołanym przez rektora i pod jego przewodnictwem. Nieobecni nie mogą brać udziału w wyborach.

Kartki wyborcze zostają doręczone rektorowi złożone pismem do wewnątrz i bez otwierania przeliczone przez rektora wspólnie z prorektorem. Następnie powołany przez rektora członek ciała nauczycielskiego odczytuje kartki celem stwierdzenia ilości głosów, oddanych na każdego z kandydatów; kartki białe nie są brane w rachubę.

Jeżeli przy tym głosowaniu żaden z kandydatów nie otrzyma więcej niż połowy głosów oddanych, odbywają się wybory powtórne w taki sam sposób.

Jeżeli w drugich wyborach nie otrzyma również żaden z kandydatów więcej niż połowy głosów oddanych, to odbywają się wybory ściślejsze pomiędzy tymi dwoma kandydatami, którzy otrzymali największą ilość głosów; o ile przy tym głosowaniu okaże się konieczność decydowania o kandydatach wobec równości głosów, rozstrzyga losowanie.

Jeżeli w wyborach ściślejszych otrzymał jeden z kandydatów prostą większość głosów, to tym samym został wybrany; w razie równości głosów, rozstrzyga losowanie.

Od przyjęcia wyboru wolno uchylić się jedynie z powodów ściśle określonych i uznanych przez ciało nauczycielskie za wystarczające.

Z przebiegu wyborów powinien być sporządzony protokół, który podpisują rektor i prorektor.

Protokół zostaje przesłany dyrektorowi Departamentu W. R. i O. P. Protokół powinien zawierać tylko stwierdzenie głosów oddanych oraz wyniki głosowania.

Dyrektor Departamentu W. R. i O. P., jeśli aprobuje dokonany wybór, przedstawia go do zatwierdzenia Radzie Regencyjnej. W razie jeżeli dyrektor Departamentu W. R. i O. P. dokonanego wyboru nie zaaprobuje, lub w wypadku jeśli Rada Regencyjna wyboru nie zatwierdzi, ciało nauczycielskie Uniwersytetu przystępuje do wyboru ponownego z wyłączeniem kandydatury niezatwierdzonej.

W razie przeszkody w urzędowaniu rektora zastępuje go, jako prorektor, jego poprzednik na stanowisku rektora, a w razie przeszkody w urzędowaniu prorektora, jeden z dziekanów z zachowaniem kolejności stosownie do § 4.

§ 18.

W skład senatu akademickiego wchodzi:

- 1) rektor,
- 2) prorektor,
- 3) sędzia uniwersytecki, mianowany przez dyrektora Departamentu W. R. i O. P. z pośród członków wydziału prawa i nauk politycznych,
- 4) dziekani wybrani przez wydziały,
- 5) przedstawiciele ciała nauczycielskiego z wyboru, a mianowicie:
 - a) jeden członek wydziału prawa i nauk politycznych,
 - b) jeden — wydziału lekarskiego i
 - c) dwóch członków wydziału filozoficznego: jeden przedstawiciel nauk humanistycznych i jeden — nauk przyrodniczych.

§ 19.

Członkowie senatu akademickiego wymienieni w § 18 p. 5 są wybierani przez całe ciało nauczycielskie na 4 tygodnie przed ukończeniem semestru letniego.

Wybory są tajne i odbywają się corocznie w sposób wskazany w § 17.

Przekazanie czynności nowym władzom akademickim odbywa się na 2 tygodnie przed rozpoczęciem semestru zimowego.

Nazwiska wybranych członków senatu powinny być zakomunikowane dyrektorowi Departamentu W. R. i O. P.

§ 20.

Senat zarządza sprawami Uniwersytetu natury ogólnej. Zwłaszcza ma on w swej pieczy dobro ogółu studentów i troszczy się o rozwój Uniwersytetu. Prócz tego sprawuje on władzę dyscyplinarną nad studentami stosownie do wydanych przepisów ogólnych.

§ 21.

Senat sporządza spis wykładów na podstawie wniosków wydziałów i na 14 dni przed ogłoszeniem przedstawia dyrektorowi Departamentu W. R. i O. P. do zatwierdzenia.

§ 22.

Uchwały senatu zapadają jedynie na posiedzeniach.

Rektor zwołuje zebrania senatu i przewodniczy na nich. Na piśmienne żądanie trzech członków jest on obowiązany zwołać zebranie.

Zaproszenie na posiedzenie wraz z porządkiem obrad powinno być doręczone członkom senatu na 3 dni przed posiedzeniem.

Wnioski, co do których ma zapaść uchwała na posiedzeniu, powinny być umieszczone na porządku obrad tegoż posiedzenia.

Każdy członek senatu ma prawo na 2 dni przed posiedzeniem zażądać wprowadzenia sprawy na porządek obrad. Wywołana przez to zmiana porządku obrad powinna być podana do wiadomości członków najpóźniej w przeddzień posiedzenia.

§ 23.

Senat jest uprawniony do postanowień prawomocnych, jeżeli [na posiedzeniu jest obecna przynajmniej połowa członków.

Uchwały zapadają prostą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos rektora.

Obrady senatu powinny być protokołowane. Po odczytaniu i przyjęciu protokołu podpisują go: rektor oraz trzymający pióro.

Każdy członek senatu ma prawo wymagać, aby o jego zdaniu, różniącym się od zapatrywania większości, była zrobiona wzmianka w protokole, jak również, aby jego votum separatum było dołączone do sprawozdania senatu i w nim zaznaczone.

§ 24.

Członkowie senatu obowiązani są zachować najściślejszą tajemnicę we wszystkich sprawach, które zostały im zakomunikowane z urzędu.

§ 25.

Uchwały i wnioski senatu, przeznaczone dla dyrektora Departamentu W. R. i O. P., podpisują: rektor, prorektor i dziekani, uchwały senatu w sprawach dyscyplinarnych—rektor i sędzia uniwersytecki, wszystkie inne—rektor sam.

V.

Funkcjonariusze Uniwersytetu.

§ 26.

Sekretarza Uniwersytetu mianuje i uwalnia dyrektor Departamentu W. R. i O. P. na przedstawienie rektora; innych funkcjonariuszy przyjmuje na służbę i uwalnia rektor, a o ile chodzi o służbę w zakładach uniwersyteckich—rektor na wniosek kierowników zakładów. Udzielanie urlopów funkcjonariuszom Uniwersytetu należy do rektora.

Bezpośrednim zwierzchnikiem funkcjonariuszy jest rektor, z zastrzeżeniem wypadku wymienionego w § 40.

Postanowienia rektora, dotyczące nominacji funkcjonariuszy, stają się prawomocnymi po zatwierdzeniu przez dyrektora Departamentu W. R. i O. P.

VI.

Studentci.

§ 27.

Studentów obowiązują przepisy, wydane przez dyrektora Departamentu W. R. i O. P.

§ 28.

Przyjmowanie studentów odbywa się przez akt imatrykulacji, na podstawie decyzji komisji imatrykulacyjnej. Po wpisaniu do albumu Uniwersytetu: nazwiska, kraju rodzinnego, miejsca urodzenia i odbytych studjów, student ślubuje rektorowi przez podanie ręki, że będzie się stosował sumiennie do istniejących przepisów i będzie posłuszny rozporządzeniom władzy akademickiej, poczym otrzymuje matrykułę.

§ 29.

Po dokonaniu imatrykulacji student zgłasza się do dziekana tego wydziału, do którego pragnie należeć; poczym dziekan zapisuje go do albumu wydziału (inskrypcja).

§ 30.

Przez imatrykulację i inskrypcję student zyskuje obywatelstwo akademickie wraz z przywiązanymi doń prawami i obowiązkami.

§ 31.

Utrata obywatelstwa akademickiego następuje:

- 1) wskutek wydania świadectwa wystąpienia z Uniwersytetu,
- 2) wskutek wydalenia z Uniwersytetu w drodze dyscyplinarnej,
- 3) wskutek wykreślenia z albumu Uniwersytetu.

Rektor ma prawo zastosować ten ostatni środek, jeżeli student mimo napomnienia nie zapisał się w przeciągu pierwszych trzech tygodni po rozpoczęciu semestru na przepisaną liczbę wykładów. W wypadkach wymienionych w p. 2 i 3 utrata obywatelstwa akademickiego powinna być ogłoszona na tablicy.

§ 32.

Każdy student opuszczający Uniwersytet otrzymuje na żądanie świadectwo wystąpienia z wyszczególnieniem wykładów i ćwiczeń, na które był zapisany i z uwagą co do prowadzenia się.

VII.

Wykłady.

§ 33.

Wykłady dzielą się na wykłady właściwe i ćwiczenia i zostają ogłaszane w spisie wykładów i na tablicy.

Blizsze szczegóły, dotyczące czesnego za wykłady, są zawarte w przepisach dla studentów Uniwersytetu Warszawskiego.

§ 34.

Każdy student ma prawo być obecnym na trzech wykładach przedmiotu bez uprzedniego zapisania się.

§ 35.

Każdy wykładający jest obowiązany mieć wykład, jeżeli zgłoszą się nań trzej studenci jako słuchacze.

§ 36.

Osoby, które nie mogą być imatrykulowane, mogą być dopuszczone do słuchania wykładów jedynie w drodze wyjątku z uwzględnieniem przepisów, wydanych specjalnie w tym celu.

Osobom upoważnionym przez dyrektora Departamentu W. R. i O. P., przysługuje prawo wstępu na wykłady.

VIII.

Zakłady Uniwersyteckie.

§ 37.

Każdy z zakładów uniwersyteckich (biblioteka, instytuty, seminarja i t. p.) otrzymuje kierownika, mianowanego przez dyrektora Departamentu W. R. i O. P. na przedstawienie senatu.

§ 38.

Kierownik każdego z zakładów uniwersyteckich jest obowiązany popierać ogólne zadania nauki, przychodząc z pomocą w miarę możliwości wszystkim pokrewnym zakładom Uniwersytetu w ich potrzebach. W końcu semestru letniego kierownik obowiązany jest złożyć na ręce rektora sprawozdanie z działalności zakładu za ubiegły rok akademicki w celu włączenia do kroniki Uniwersytetu.

§ 39.

Asystentów zakładów uniwersyteckich przyjmuje i uwalnia senat na przedstawienie odnośnych kierowników. Uchwała staje się prawomocną po zatwierdzeniu przez dyrektora Departamentu W. R. i O. P.

§ 40.

Bezpośrednim zwierzchnikiem asystentów i funkcjonariuszy zakładu uniwersyteckiego jest jego kierownik.

IX.

Nagrody i stypendja.

§ 41.

Rektor i senat mają prawo przyjmować fundacje na cele naukowe Uniwersytetu i na stypendja dla studentów po uprzednim otrzymaniu zezwolenia dyrektora Departamentu W. R. i O. P. w każdym poszczególnym przypadku.

§ 42.

Przepisy, dotyczące przyznawania nagród studentom za opracowanie zadań naukowych, wydaje senat akademicki na zasadzie zezwolenia dyrektora Departamentu W. R. i O. P.

X.

Postanowienia końcowe.

§ 43.

Przepisy, dotyczące habilitacji docentów oraz udzielania stopni akademickich przez Uniwersytet, będą we właściwym czasie wydane oddzielnie.

§ 44.

Statut powyższy nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Departamentu W. R. i O. P.

Warszawa dnia 1 października 1917 roku

Przewodniczący Komisji Przejściowej Tymczasowej
Rady Stanu i Dyrektor Departamentu Wyznań
Religijnych i Oświecenia Publicznego:

Józef Mikułowski-Pomorski

Szef Sekcji Szkół Wyższych:

Jan Kucharzewski

2.

**USTAWY TYMCZASOWE WYDZIAŁÓW UNIWERSYTETU
WARSZAWSKIEGO.**

Ustawa tymczasowa wydziału prawa i nauk politycznych.

I.

Zadania i stanowisko wydziału.

§ 1.

Wydział prawa i nauk politycznych ma za zadanie krzewienie i nauczanie wiedzy prawniczej i politycznej.

§ 2.

Wydział jest uprawniony, a na żądanie władz państwowych, zgłoszone za pośrednictwem Departamentu W. R. i O. P., obowiązany wydawać opinie

naukowe w przedmiotach, wchodzących w zakres gałęzi wiedzy powierzonych jego pieczy.

§ 3.

Bez względu na zapewnione wszystkim wydziałom równorzędne stanowisko prawne, wydziałowi prawa i nauk politycznych przysługiwać będzie przy wspólnych wystąpieniach Uniwersytetu, aż do dalszego postanowienia, pierwsze miejsce. W tym samym porządku podpisuje wydział w osobie swego dziekana dokumenty wychodzące od senatu akademickiego.

Ten sam porządek kolejny winien być zachowany przy sporządzaniu list składu osobowego i spisu wykładów.

§ 4.

Wydział posiada własną pieczęć.

II.

Nauczyciele wydziału.

§ 5.

Ciało nauczycielskie wydziału składa się z nauczycieli, powołanych do wykładów z dziedziny prawa i nauk politycznych.

§ 6.

Każdy nowomianowany wykładający po złożeniu przyrzeczenia rektorowi (§ 7 statutu Uniwers.), zostaje wprowadzony przez dziekana do kolegium nauczycielskiego na posiedzeniu wydziału.

Nazwisko jego i najważniejsze szczegóły z życia zostają wpisane do albumu wydziału.

Życiorys ten powinien być uzupełniany w miarę potrzeby.

§ 7.

Wszyscy wykładający wydziału są obowiązani brać stale czynny udział w sprawach wydziału, a w szczególności uczęszczać regularnie na posiedzenia.

III.

Dziekan wydziału.

§ 8.

Corocznie na 4 tygodnie przed zakończeniem semestru letniego odbywają się wybory dziekana. Dziekan zostaje wybrany prostą większością głosów. Wybory są tajne, odbywają się za pomocą kartek na posiedzeniu, zwołanym przez urzędującego dziekana i pod jego przewodnictwem.

Nieobecni nie mogą brać udziału w wyborach.

Kartki wyborcze, złożone pismem do wewnątrz, zostają doręczone dziekanowi i bez otwierania przez niego przeliczone. Następnie przy odczytywaniu kartek stwierdza się ilość głosów, oddanych na każdego z kandydatów; kartki białe nie są brane w rachubę.

Jeżeli przy tym głosowaniu żaden z kandydatów nie otrzyma więcej niż połowy głosów oddanych, to odbywają się wybory ściślejsze pomiędzy

tymi dwoma kandydatami, którzy otrzymali największą ilość głosów; o ile przytym okaże się konieczność decydowania o kandydatach wobec równości głosów, rozstrzyga losowanie.

Jeżeli w wyborach ściślejszych jeden z kandydatów otrzymał prostą większość głosów, to tym samym został wybrany; w razie równości głosów rozstrzyga losowanie.

Od przyjęcia wyboru wolno uchylić się jedynie z powodów ściśle określonych i uznanych przez wydział za wystarczające.

Nazwisko wybranego dziekana powinno być podane dyrektorowi Departamentu W. R. i O. P.

§ 9.

Dziekan reprezentuje wydział nazewnątrż i w senacie akademickim.

§ 10.

Dziekan zarządza sprawami wydziału, przewodniczy na posiedzeniach wydziału i komisji wybranych przez wydział.

Do samodzielnego załatwiania spraw wydziału dziekan jest uprawniony wtedy tylko, jeżeli i o ile otrzymał na to upoważnienie od wydziału.

§ 11.

Obowiązkiem dziekana jest czuwać nad przykładaniem się do nauk i dobrym prowadzeniem się studentów, należących do wydziału, i udzielać im stosownych napomnień w wypadkach uchybień przeciwko obowiązkom akademickim.

§ 12.

Dziekan otwiera korespondencję wpływającą do wydziału oraz podpisuje w imieniu wydziału sprawozdania do dyrektora Departamentu W. R. i O. P., jako też wszelkie pisma i dokumenty.

Dziekan przechowuje stemple, pieczęć i klucze wydziału i zarządza jego biurem.

Dziekan prowadzi dziennik, do którego wpisuje się całą ważniejszą korespondencję wpływającą i wysyłaną, zwłaszcza korespondencję z władzami.

Dziekan prowadzi akta wydziału, do których składa listy wpływające i kopie listów wysyłanych.

§ 13.

Dziekan ma prawo wymagać w sprawach wydziału pomocy sekretarjatu uniwersyteckiego oraz usług woźnych Uniwersytetu.

§ 14.

W razie przeszkody w urzędowaniu dziekana, zastępuje go dziekan z ubiegłego roku akademickiego, jako prodziekan.

IV.

Obrady i postanowienia wydziału.

§ 15.

Postanowienia wydziału zapadają na posiedzeniach wydziału lub drogą kurendy.

Wybór sposobu obradowania pozostawia się uznaniu dziekana. Jeżeli jednak jeden z członków wydziału wypowie się przeciwko załatwieniu spra-

wy przez kurende, sprawa powinna być umieszczona na porządku obrad najbliższego posiedzenia.

Sprawa, wymagająca wiedzy naukowej specjalnej, powinna być uprzednio oddana do rozpatrzenia tym członkom wydziału, którzy właśnie ten dział nauki uprawiają.

Podczas ferji obrady wydziału mają się odbywać tylko w wypadkach niecierpiących zwłoki.

§ 16.

Na posiedzenia wydziału dziekan zaprasza członków listownie na 3 dni przed posiedzeniem wraz z podaniem porządku obrad.

Na piśmienne żądanie co najmniej trzech członków wydziału dziekan jest obowiązany zwołać posiedzenie wydziału.

Członek, który nie może być obecny na posiedzeniu wydziału, powinien zawiadomić o tym w porę dziekana.

§ 17.

Wnioski, co do których ma zapaść uchwała na posiedzeniu wydziału, powinny być umieszczone na porządku obrad tegoż posiedzenia.

Każdy członek wydziału ma prawo na 2 dni przed posiedzeniem zażądać wprowadzenia sprawy na porządek obrad. Wywołana przez to zmiana porządku obrad powinna być podana do wiadomości członków wydziału najpóźniej w przeddzień posiedzenia.

Jeżeli jeden z punktów porządku obrad dotyczy członka wydziału, który na posiedzenie przybyć nie może, albo gałęzi wiedzy przez niego reprezentowanej, to taki punkt powinien być usunięty na żądanie z porządku obrad i umieszczony na porządku obrad jednego z następnych posiedzeń.

§ 18.

W głosowaniu rozstrzyga większość obecnych; w razie równości głosów przeważa głos dziekana.

Do prawomocności uchwał wymagana jest obecność połowy liczby członków wydziału. Każdy członek wydziału, który podczas głosowania pozostał w mniejszości, ma prawo wymagać, aby o jego zdaniu, różniącym się od zapatrywania większości, była zrobiona wzmianka w protokule, i aby jego votum separatum zostało dołączone do sprawozdania wydziału i tam zaznaczone. Jednakże żądanie to powinno być wyrażone bezpośrednio po głosowaniu, a votum separatum doręczone dziekanowi w ciągu trzech dni.

§ 19.

Na posiedzeniach wydziału protokół prowadzi wybrany w tym celu członek wydziału.

Protokół powinien zawierać przedewszystkiem uchwały powzięte na posiedzeniu. Przy końcu posiedzenia zostaje protokół odczytany i, po przyjęciu przez wydział, podpisany przez dziekana i trzymającego pióro.

§ 20.

Członkowie wydziału obowiązani są zachować najściślejszą tajemnicę we wszystkich sprawach, które zostały im zakomunikowane z urzędu.

V.

Wykłady.

§ 21.

Dziekan jest obowiązany dbać o to, aby propozycje wydziału, dotyczące spisu wykładów, były w porę przedstawione senatowi.

Każda późniejsza zmiana w ogłoszeniach o wykładach i ćwiczeniach powinna być podana do wiadomości wydziału i rektora Uniwersytetu. Do rektora należy wyjednanie zatwierdzenia dyrektora Departamentu W. R. i O. P., wymagane na zasadzie § 21 statutu Uniwersytetu.

§ 22.

W spisie wykładów wydziału prawa i nauk politycznych wolno ogłaszać wykłady członków innych wydziałów jedynie za zgodą wydziału prawa i nauk politycznych.

VI.

Postanowienie końcowe.

§ 23.

Ustawa powyższa nabiera mocy obowiązującej z dniem jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Departamentu W. R. i O. P.

Warszawa, 1 października 1917 r.

Przewodniczący Komisji Przejściowej Tymczasowej
Rady Stanu i Dyrektor Departamentu Wyznań Re-
ligijnych i Oświecenia Publicznego:

Józef Mikułowski-Pomorski

Szef Sekcji Szkół Wyższych:

Jan Kucharzewski.

Ustawa tymczasowa wydziału lekarskiego.

I.

Zadania i stanowisko wydziału.

§ 1.

Wydział lekarski ma za zadanie krzewienie i nauczanie wiedzy i sztuki lekarskiej.

§ 2.

Wydział jest uprawniony, a na żądanie władz państwowych, zgłoszone za pośrednictwem Departamentu W. R. i O. P., obowiązany wydawać opinie naukowe w przedmiotach, wchodzących w zakres gałęzi wiedzy, powierzonej jego pieczy.

§ 3.

Bez względu na zapewnione wszystkim wydziałom równorzędne stanowisko prawne wydziałowi, lekarskiemu przysługiwać będzie przy wspólnych wystąpieniach Uniwersytetu, aż do dalszego postanowienia, drugie miejsce. W tym samym porządku podpisuje wydział w osobie swego dziekana dokumenty wychodzące od senatu akademickiego.

Ten sam porządek kolejny winien być zachowany przy sporządzaniu list składu osobowego i spisu wykładów.

§ 4.

Wydział posiada własną pieczęć.

II.

Nauczyciele wydziału.

§ 5.

Ciało nauczycielskie wydziału składa się z nauczycieli, którzy z uwagi na wykładany przedmiot do niego należą.

§ 6.

Każdy nowomianowany wykładający po złożeniu przyrzeczenia rektorowi (§ 7 statutu Uniwers.) zostaje wprowadzony przez dziekana do kolegium nauczycielskiego na posiedzeniu wydziału.

Nazwisko jego i najważniejsze szczegóły z życia zostają wpisane do albumu wydziału.

Życiorys ten powinien być uzupełniany w miarę potrzeby.

§ 7.

Wszyscy wykładający wydziału są obowiązani brać stale czynny udział w sprawach wydziału, a w szczególności uczęszczać regularnie na posiedzenia wydziału.

III.

Dziekan wydziału.

§ 8.

Corocznie na 4 tygodnie przed zakończeniem semestru letniego odbywają się wybory dziekana. Dziekan zostaje wybrany prostą większością głosów. Wybory są tajne, odbywają się za pomocą kartek na posiedzeniu, zwołanym przez urzędującego dziekana i pod jego przewodnictwem. Nieobecni nie mogą brać udziału w wyborach.

Kartki wyborcze, złożone pismem do wewnątrz, zostają doręczone dziekanowi i bez otwierania przez niego przeliczone. Następnie przy odczytywaniu kartek stwierdza się ilość głosów, oddanych na każdego z kandydatów; kartki białe nie są brane w rachubę.

Jeżeli przy tym głosowaniu żaden z kandydatów nie otrzymał więcej niż połowy głosów oddanych, to odbywają się wybory ścisłejsze pomiędzy tymi dwoma kandydatami, którzy otrzymali największą ilość głosów; o ile

przytym okaże się konieczność decydowania o kandydatach, wobec równości głosów, rozstrzyga losowanie.

Jeżeli w wyborach ściślejszych jeden z kandydatów otrzymał prostą większość głosów, to tym samym został wybrany; w razie równości głosów, rozstrzyga losowanie.

Od przyjęcia wyboru wolno uchylić się jedynie z powodów ściśle określonych i uznanych przez wydział za wystarczające.

Nazwisko wybranego dziekana powinno być podane dyrektorowi Departamentu W. R. i O. P.

§ 9.

Dziekan reprezentuje wydział nazewnątrz i w senacie akademickim.

§ 10.

Dziekan zarządza sprawami wydziału, przewodniczy na posiedzeniach wydziału i komisji wybranych przez wydział.

Do samodzielnego załatwiania spraw wydziału dziekan jest uprawniony wtedy tylko, jeżeli i o ile otrzymał na to upoważnienie od wydziału.

§ 11.

Obowiązkiem dziekana jest czuwać nad przykładaniem się do nauk i dobrym prowadzeniem się studentów, należących do wydziału, i udzielać im stosownych napomnień w wypadkach uchybień przeciwko obowiązkom akademickim.

§ 12.

Dziekan otwiera korespondencję, wpływającą do wydziału, oraz podpisuje w imieniu wydziału sprawozdania do dyrektora Departamentu W. R. i O. P., jako też wszelkie pisma i dokumenty.

Dziekan przechowuje stemple, pieczęć i klucze wydziału i zarządza jego biurem.

Dziekan prowadzi dziennik, do którego wpisuje się całą ważniejszą korespondencję wpływającą i wysyłaną, zwłaszcza korespondencję z władzami.

Dziekan prowadzi akta wydziału, do których składa listy wpływające i kopje listów wysyłanych.

§ 13.

Dziekan ma prawo wymagać w sprawach wydziału pomocy sekretariatu uniwersyteckiego oraz usług woźnych Uniwersytetu.

§ 14.

W razie przeszkody w urzędowaniu dziekana, zastępuje go dziekan z ubiegłego roku akademickiego, jako prodziekan.

IV.

Obrady i postanowienia wydziału.

§ 15.

Postanowienia wydziału zapadają na posiedzeniach wydziału lub drogą kurendy.

Wybór sposobu obradowania pozostawia się uznaniu dziekana. Jeżeli jednak jeden z członków wydziału wypowie się przeciwko załatwieniu sprawy przez kurendę, sprawa powinna być umieszczona na porządku obrad najbliższego posiedzenia.

Sprawa, wymagająca wiedzy naukowej specjalnej, powinna być uprzednio oddana do rozpatrzenia tym członkom wydziału, którzy właśnie ten dział nauki uprawiają.

Podczas ferii obrady wydziału mają odbywać się tylko w wypadkach niecierpiących zwłoki.

§ 16.

Na posiedzenia wydziału dziekan zaprasza członków listownie na 3 dni przed posiedzeniem wraz z podaniem porządku obrad.

Na piśmienne żądanie conajmniej trzech członków wydziału dziekan jest obowiązany zwołać posiedzenie wydziału.

Członek, który nie może być obecny na posiedzeniu wydziału, powinien zawiadomić o tym w porę dziekana.

§ 17.

Wnioski, co do których ma zapaść uchwała na posiedzeniu wydziału, powinny być umieszczone na porządku obrad tegoż posiedzenia.

Każdy członek wydziału ma prawo na 2 dni przed posiedzeniem żądać wprowadzenia sprawy na porządek obrad. Wywołana przez to zmiana porządku obrad powinna być podana do wiadomości członków wydziału najpóźniej w przeddzień posiedzenia.

Jeżeli jeden z punktów porządku obrad dotyczy członka wydziału, który na posiedzenie przybyć nie może, albo gałęzi wiedzy przez niego reprezentowanej, to taki punkt powinien być usunięty na żądanie z porządku obrad i umieszczony na porządku obrad jednego z następnych posiedzeń.

§ 18.

W głosowaniu rozstrzyga większość obecnych; w razie równości głosów przeważa głos dziekana.

Do prawomocności uchwał wymagana jest obecność połowy liczby członków wydziału. Każdy członek wydziału, który podczas głosowania pozostał w mniejszości, ma prawo wymagać, aby o jego zdaniu, różniącym się od zapatrywania większości, była zrobiona wzmianka w protokule, i aby jego votum separatum zostało dołączone do sprawozdania wydziału i tam zaznaczone. Jednakże żądanie to powinno być wyrażone bezpośrednio po głosowaniu, a votum separatum doręczone dziekanowi w ciągu trzech dni.

§ 19.

Na posiedzeniach wydziału protokół prowadzi wybrany w tym celu członek wydziału.

Protokół powinien zawierać przede wszystkim uchwały powzięte na posiedzeniu. Przy końcu posiedzenia zostaje protokół odczytany i, po przyjęciu przez wydział, podpisany przez dziekana i trzymającego pióro.

§ 20.

Członkowie wydziału obowiązani są zachować najściślejszą tajemnicę we wszystkich sprawach, które zostały im zakomunikowane z urzędu.

V.

Wykłady.

§ 21.

Dziekan jest obowiązany dbać o to, aby propozycje wydziału dotyczące spisu wykładów były w porę przedstawione senatowi.

Każda późniejsza zmiana w ogłoszeniach o wykładach i ćwiczeniach powinna być podana do wiadomości wydziału i rektora Uniwersytetu. Do rektora należy wyjednanie zatwierdzenia dyrektora Departamentu W. R. i O. P., wymagane na zasadzie § 21 statutu Uniwersytetu.

§ 22.

W spisie wykładów wydziału lekarskiego wolno ogłaszać wykłady członków innych wydziałów jedynie za zgodą wydziału lekarskiego.

VI.

Postanowienie końcowe.

§ 23.

Ustawa powyższa nabiera mocy obowiązującej z dniem jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Departamentu W. R. i O. P.

Warszawa, dnia 1 października 1917 r.

Przewodniczący Komisji Przejściowej Tymczasowej
Rady Stanu i Dyrektor Departamentu Wyznań
Religijnych i Oświecenia Publicznego:

Józef Mikułowski-Pomorski.

Szef Sekcji Szkół Wyższych:

Jan Kucharzewski.

Ustawa tymczasowa wydziału filozoficznego.

I.

Zadania i stanowisko wydziału.

§ 1.

Wydział filozoficzny ma za zadanie krzewienie i nauczanie wiedzy filozoficznej, historycznej, filologicznej, matematycznej oraz przyrodniczej.

§ 2.

Wydział jest uprawniony, a na żądanie władz państwowych, zgłoszone za pośrednictwem Departamentu W. R. i O. P. obowiązany wydawać opinie naukowe w przedmiotach, wchodzących w zakres gałęzi wiedzy powierzonej jego pieczy.

§ 3.

Bez względu na zapewnione wszystkim wydziałom równorzędne stanowisko prawne, wydziałowi filozoficznemu przysługiwać będzie przy wspólnych wystąpieniach Uniwersytetu, aż do dalszego postanowienia, trzecie miejsce. W tym samym porządku podpisuje wydział, w osobie swego dziekana, dokumenty, wychodzące od senatu akademickiego.

Ten sam porządek kolejny winien być zachowany przy sporządzaniu list składu osobowego i spisu wykładów.

§ 4.

Wydział posiada własną pieczęć.

II.

Nauczyciele wydziału.

§ 5.

Ciało nauczycielskie wydziału składa się z nauczycieli, którzy z uwagi na wykładany przedmiot do niego należą.

§ 6.

Każdy nowomianowany wykładowca po złożeniu przyrzeczenia rektorowi (§ 7 statutu Uniwers.) zostaje wprowadzony przez dziekana do kolegium nauczycielskiego na posiedzeniu wydziału.

Nazwisko jego i najważniejsze szczegóły z życia zostają wpisane do albumu wydziału.

Życiorys ten powinien być uzupełniany w miarę potrzeby.

§ 7.

Wszyscy wykładowcy wydziału są obowiązani brać stale czynny udział w sprawach wydziału, a w szczególności uczęszczać regularnie na posiedzenia wydziału.

III.

Dziekan wydziału.

§ 8.

Corocznie na 4 tygodnie przed ukończeniem semestru letniego odbywają się wybory dziekana. Dziekan zostaje wybrany prostą większością głosów. Wybory są tajne, odbywają się za pomocą kartek na posiedzeniu, zwołanym przez urzędującego dziekana i pod jego przewodnictwem. Nieobecni nie mogą brać udziału w wyborach.

Kartki wyborcze, złożone pismem do wewnątrz, zostają doreczone dziekanowi i bez otwierania przez niego przeliczone. Następnie przy odczytywaniu kartek stwierdza się ilość głosów, oddanych na każdego z kandydatów; kartki białe nie są brane w rachubę.

Jeżeli przy tym głosowaniu żaden z kandydatów nie otrzymał więcej niż połowy głosów oddanych, to odbywają się wybory ściślejsze pomiędzy tymi dwoma kandydatami, którzy otrzymali największą ilość głosów; o ile

przytym okaże się konieczność decydowania o kandydatach, wobec równości głosów, rozstrzyga losowanie.

Jeżeli w wyborach ściślejszych jeden z kandydatów otrzymał prostą większość głosów, to tym samym został wybrany; w razie równości głosów, rozstrzyga losowanie.

Od przyjęcia wyboru wolno uchylić się jedynie z powodów ściśle określonych i uznanych przez wydział za wystarczające.

Nazwisko wybranego dziekana powinno być podane dyrektorowi Departamentu W. R. i O. P.

§ 9.

Dziekan reprezentuje wydział nazewnątrż i w senacie akademickim.

§ 10.

Dziekan zarządza sprawami wydziału, przewodniczy na posiedzeniach wydziału i komisji wybranych przez wydział.

Do samodzielnego załatwiania spraw wydziału dziekan jest uprawniony wtedy tylko, jeżeli i o ile otrzymał na to upoważnienie od wydziału.

§ 11.

Obowiązkiem dziekana jest czuwać nad przykładaniem się do nauk i dobrym prowadzeniem się studentów, należących do wydziału, i udzielać im stosownych napomnień w wypadkach uchybień przeciwko obowiązkom akademickim.

§ 12.

Dziekan otwiera korespondencję wpływającą do wydziału oraz podpisuje w imieniu wydziału sprawozdania do dyrektora Departamentu W. R. i O. P., jako też wszelkie pisma i dokumenty.

Dziekan przechowuje stemple, pieczęć i klucze wydziału i zarządza jego biurem.

Dziekan prowadzi dziennik, do którego wpisuje się całą ważniejszą korespondencję wpływającą i wysyłaną, zwłaszcza korespondencję z władzami.

Dziekan prowadzi akta wydziału, do których składa listy wpływające i kopje listów wysyłanych.

§ 13.

Dziekan ma prawo wymagać w sprawach wydziału pomocy sekretariatu uniwersyteckiego oraz usług woźnych Uniwersytetu

§ 14.

W razie przeszkody w urzędowaniu dziekana, zastępuje go dziekan z ubiegłego roku akademickiego, jako prodziekan.

IV.

Obrady i postanowienia wydziału.

§ 15.

Postanowienia wydziału zapadają na posiedzeniach wydziału lub drogą kurendy.

Wybór sposobu obradowania pozostawia się uznaniu dziekana. Jeżeli jednak jeden z członków wydziału wypowie się przeciwko załatwieniu sprawy przez kurendę, sprawa powinna być umieszczona na porządku obrad najbliższego posiedzenia.

Sprawa, wymagająca wiedzy naukowej specjalnej, powinna być uprzednio oddana do rozpatrzenia tym członkom wydziału, którzy właśnie ten dział nauki uprawiają.

Podczas ferii obrady wydziału mają się odbywać tylko w wypadkach niecierpiących zwłoki.

§ 16.

Na posiedzenia wydziału dziekan zaprasza członków listownie na 3 dni przed posiedzeniem wraz z podaniem porządku obrad.

Na piśmienne żądanie co najmniej trzech członków wydziału dziekan jest obowiązany zwołać posiedzenie wydziału.

Członek, który nie może być obecny na posiedzeniu wydziału, powinien zawiadomić o tym w porę dziekana.

§ 17.

Wnioski, co do których ma zapaść uchwała na posiedzeniu wydziału, powinny być umieszczone na porządku obrad tegoż posiedzenia.

Każdy członek wydziału ma prawo na 2 dni przed posiedzeniem zażądać wprowadzenia sprawy na porządek obrad. Wywołana przez to zmiana porządku obrad powinna być podana do wiadomości członków wydziału najpóźniej w przeddzień posiedzenia.

Jeżeli jeden z punktów porządku obrad dotyczy członka wydziału, który na posiedzenie przybyć nie może, albo gałęzi wiedzy przez niego reprezentowanej, to taki punkt powinien być usunięty na żądanie z porządku obrad i umieszczony na porządku obrad jednego z następnych posiedzeń.

§ 18.

W głosowaniu rozstrzyga większość obecnych; w razie równości głosów przeważa głos dziekana.

Do prawomocności uchwał wymagana jest obecność połowy liczby członków wydziału. Każdy członek wydziału, który podczas głosowania pozostał w mniejszości, ma prawo wymagać, aby o jego zdaniu, różniącym się od zapatrywania większości, była zrobiona wzmianka w protokule, i aby jego votum separatum zostało dołączone do sprawozdania wydziału i tam zaznaczone. Jednakże żądanie to powinno być wyrażone bezpośrednio po głosowaniu, a votum separatum doręczone dziekanowi w ciągu trzech dni.

§ 19.

Na posiedzeniach wydziału protokół prowadzi wybrany w tym celu członek wydziału.

Protokół powinien zawierać przedewszystkim uchwały powzięte na posiedzeniu. Przy końcu posiedzenia zostaje protokół odczytany i, po przyjęciu przez wydział, podpisany przez dziekana i trzymającego pióro.

§ 20.

Członkowie wydziału obowiązani są zachować najściślejszą tajemnicę we wszystkich sprawach, które zostały im zakomunikowane z urzędu.

V.

Wykłady.

§ 21.

Dziekan jest obowiązany dbać o to, aby propozycje wydziału dotyczące spisu wykładów były w porę przedstawione senatowi.

Każda późniejsza zmiana w ogłoszeniach o wykładach i ćwiczeniach powinna być podana do wiadomości wydziału i rektora Uniwersytetu. Do rektora należy wyjednanie zatwierdzenia dyrektora Departamentu W. R. i O. P., wymagane na zasadzie § 21 stat. Uniwersytetu.

§ 22.

W spisie wykładów wydziału filozoficznego wolno ogłaszać wykłady członków innych wydziałów jedynie za zgodą wydziału filozoficznego.

VI.

Postanowienie końcowe.

§ 23.

Ustawa powyższa nabiera mocy obowiązującej z dniem jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Departamentu W. R. i O. P.

Warszawa dnia 1 października 1917 r.

Przewodniczący Komisji Przejściowej Tymczasowej Rady
Stanu i Dyrektor Departamentu Wyznań Religijnych i
Oświecenia Publicznego:

Józef Mikułowski-Pomorski.

Szef Sekcji Szkół Wyższych

Jan Kucharzewski.

3.

STATUT TYMCZASOWY POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ.

1.

Zasady ogólne.

§ 1.

Politechnika Warszawska ma za zadanie krzewić nauki i umiejętności, potrzebne do zawodów technicznych, doskonalić je i do użytku społeczno-

ści zastosowywać. Do tego celu Politechnika przede wszystkim dąży, dając młodzieży wykształcenie techniczne wyższe, mające przysparzać ojczyźnie światłych i użytecznych obywateli i ukształconych do zawodów technicznych pracowników.

Wykładowcy winni nie tylko prowadzić badania i prace naukowe i wypełniać swe bezpośrednie obowiązki nauczycielskie, lecz i oddziaływać na charakter i obyczaje młodzieży w sposób dodatni, wolny od wszelkich wpływów politycznych.

§ 2.

Językiem wykładowym i urzędowym jest język polski.
Politechnika posiada własną pieczęć.

§ 3.

W skład Politechniki wchodzi:

- 1) wykładowcy,
- 2) studenci imatrykulowani,
- 3) funkcjonariusze.

§ 4.

Politechnika posiada obecnie następujące wydziały:

- 1) wydział inżynierji budowlanej,
- 2) wydział inżynierji wodnej,
- 3) wydział budowy maszyn i elektrotechniki,
- 4) wydział chemji,
- 5) wydział architektury.

§ 5.

Politechnika podlega władzy zwierzchniej dyrektora Departamentu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, który też powołuje wykładowych.

§ 6.

Wszelkie podania w sprawach Politechniki od wydziałów, kierowników zakładów i wykładowych do dyrektora Departamentu W. R. i O. P. przechodzą przez ręce rektora.

Obwieszczenia rektora, senatu, wydziałów i zakładów Politechniki powinny być natychmiast przedstawiane w odpisach dyrektorowi Departamentu W. R. i O. P.

II.

Nauczyciele Politechniki.

§ 7.

Nauczyciele powołani do Politechniki składają rektorowi przyrzeczenie, iż będą spełniali sumiennie obowiązki wymienione w § 1 tego statutu, że gorliwie pracować będą nad pomyślnym rozwojem Politechniki, że będą współdziałali w prowadzeniu spraw Politechniki, zgodnie z życzeniami i uchwałami swych wydziałów oraz senatu akademickiego. Przez złożenie po-

wyższego przyrzeczenia wykładający stają się członkiem jednego z wydziałów zależnie od przedmiotu, który ma wykladać.

§ 8.

Wykładający zmuszony do chwilowego przerwania swych czynności winien zawiadomić o tym studentów za pomocą ogłoszeń.

W razie jeśli przewidziana przerwa ma potrwać nie dłużej niż dni 8, wykładający winien uzyskać urlop od dziekana wydziału; w razie przerwy, mającej potrwać od dni 8 do 4 tygodni, urlopu udziela rektor, w wypadku przerwy dłuższej nad 4 tygodnie — dyrektor Departamentu W. R. i O. P.

W razie wyjazdu podczas ferji, urlopy dla wykładających nie są potrzebne, lecz jedynie ci z nich, którzy są kierownikami zakładów, powinni zawczasu zawiadomić o wyjeździe dyrektora Departamentu oraz wskazać zastępcę.

III.

Wydziały.

§ 9.

W skład każdego wydziału wchodzi: zaliczeni doń wykładający oraz studenci wpisani do albumu wydziału (inskrypcja). Wydział jest reprezentowany przez ogół nauczycieli, którzy są obowiązani brać udział w posiedzeniach wydziału.

§ 10.

Na czele każdego wydziału stoi dziekan wybrany przez wydział.

§ 11.

Wydziały powinny czuwać nad tym, aby wykłady rozpoczynały się w czasie właściwym, nie ulegały przerwom bez dostatecznych powodów i nie kończyły się przed oznaczonym czasem.

§ 12.

Jeżeli wydział uważa, iż plan wykładanych przedmiotów w powierzonym mu zakresie wiedzy jest niekompletny, może zawiadomić dyrektora Departamentu W. R. i O. P. z przytoczeniem motywów, przedstawiając mu zarazem swe wnioski, które uznaje za niezbędne do usunięcia braków. Podanie takie zostaje przedstawione dyrektorowi Departamentu W. R. i O. P. przez senat akademicki, któremu przysługuje prawo zaznaczania swego stanowiska w tej sprawie.

§ 13.

Przed powołaniem nowych wykładających wydziały przedstawiają kandydatów wraz ze swą o nich opinią. Przedstawienie to odbywa się za pośrednictwem senatu akademickiego, któremu przysługuje prawo wyrażania swego zdania w tej sprawie.

§ 14.

Bliższe szczegóły, dotyczące urządzenia wydziałów i sposobu załatwiania ich spraw, są określone w osobnej ustawie wydziałów.

IV.

Rektor i senat akademicki.

§ 15.

Na czele Politechniki stoi rektor, który reprezentuje Politechnikę nazewnątrz. W zakresie działalności urzędowej przysługuje mu tytuł „Magnificencji“.

Rektor kieruje czynnościami senatu, otwiera korespondencję, zawiadamia senat w miarę potrzeby o jej treści i poddaje ją pod uchwałę senatu. Do rektora należy wykonywanie uchwał, które powziął senat w zakresie swej kompetencji.

Rektor czuwa nad porządkiem zewnętrznym w Politechnice i we wszystkich jej pomieszczeniach, o ile dozór nad nimi nie został powierzony kierownikom poszczególnych zakładów.

§ 16.

Rektor nie może być jednocześnie dziekanem żadnego z wydziałów.

§ 17.

Rektor wybierany jest przez ciało nauczycielskie. Wybory odbywają się corocznie na 4 tygodnie przed ukończeniem semestru letniego.

Wybory są tajne, odbywają się za pomocą kartek na posiedzeniu, zwołanym przez rektora i pod jego przewodnictwem. Nieobecni nie mogą brać udziału w wyborach.

Kartki wyborcze zostają doręczone rektorowi złożone pismem do wewnątrz i bez otwierania przeliczone przez rektora wspólnie z prorektorem. Następnie powołany przez rektora członek ciała nauczycielskiego odczytuje kartki celem stwierdzenia ilości głosów, oddanych na każdego z kandydatów; kartki białe nie są brane w rachubę.

Jeżeli przy tym głosowaniu żaden z kandydatów nie otrzyma więcej niż połowy głosów oddanych, odbywają się wybory powtórne w taki sam sposób.

Jeżeli w drugich wyborach nie otrzyma również żaden z kandydatów więcej niż połowy głosów oddanych, to odbywają się wybory ściślejsze pomiędzy tymi dwoma kandydatami, którzy otrzymali największą ilość głosów; o ile przy tym głosowaniu okaże się konieczność decydowania o kandydatach wobec równości głosów, rozstrzyga losowanie.

Jeżeli w wyborach ściślejszych otrzymał jeden z kandydatów prostą większość głosów, to tym samym został wybrany; w razie równości głosów rozstrzyga losowanie.

Od przyjęcia wyboru wolno uchylić się jedynie z powodów ściśle określonych i uznanych przez ciało nauczycielskie za wystarczające.

Z przebiegu wyborów powinien być sporządzony protokół, który podpisuje rektor i prorektor.

Protokół zostaje przesłany dyrektorowi Departamentu W. R. i O. P. Protokół powinien zawierać stwierdzenie głosów oddanych oraz wyniki głosowania.

Dyrektor Departamentu W. R. i O. P., jeżeli aprobeuje dokonany wybór, przedstawia go do zatwierdzenia Radzie Regencyjnej. W razie, jeżeli dyrektor Departamentu W. R. i O. P. dokonanego wyboru nie zaaprobuje,

lub w wypadku jeśli Rada Regencyjna wyboru nie zatwierdzi, ciało nauczycielskie Politechniki przystępuje do wyboru ponownego z wyłączeniem kandydatury niezatwierdzonej.

W razie przeszkody w urzędowaniu rektora zastępuje go jako prorektor jego poprzednik na stanowisku rektora, a w razie przeszkody w urzędowaniu prorektora, jeden z dziekanów, z zachowaniem kolejności, stosownie do § 4.

§ 18.

W skład senatu akademickiego wchodzi:

- 1) rektor,
- 2) prorektor,
- 3) sędzia Politechniki, mianowany przez dyrektora Departamentu W. R. i O. P.
- 4) dziekani wybrani przez wydziały,
- 5) przedstawiciele ciała nauczycielskiego z wyboru po jednym od każdego wydziału.

§ 19.

Członkowie senatu akademickiego, wymienieni w § 18 p. 5, są wybierani przez całe ciało nauczycielskie na 4 tygodnie przed ukończeniem semestru letniego.

Wybory są tajne i odbywają się corocznie w sposób wskazany w § 17.

Przekazanie czynności nowym władzom akademickim odbywa się na 2 tygodnie przed rozpoczęciem semestru zimowego.

Nazwiska wybranych członków senatu powinny być zakomunikowane dyrektorowi Departamentu W. R. i O. P.

§ 20.

Senat zarządza sprawami Politechniki natury ogólnej. Zwłaszcza ma on w swej pieczy dobro ogółu studentów i troszczy się o rozwój Politechniki. Prócz tego sprawuje on władzę dyscyplinarną nad studentami, stosownie do wydanych przepisów ogólnych.

§ 21.

Senat sporządza spis wykładów na podstawie wniosków wydziałów i na 14 dni przed ogłoszeniem przedstawia dyrektorowi Departamentu W. R. i O. P. do zatwierdzenia.

§ 22.

Uchwały senatu zapadają jedynie na posiedzeniach.

Rektor zwołuje zebrania senatu i przewodniczy na nich.

Na piśmienne żądanie trzech członków jest on obowiązany naznaczyć posiedzenie.

Zaproszenie na posiedzenie wraz z porządkiem obrad powinno być doręczone członkom senatu na 3 dni przed posiedzeniem.

Wnioski, co do których ma zapaść uchwała na posiedzeniu, powinny być umieszczone na porządku obrad tegoż posiedzenia.

Każdy członek senatu ma prawo na 2 dni przed posiedzeniem zażądać wprowadzenia sprawy na porządek obrad. Wywołana przez to zmiana porządku obrad powinna być podana do wiadomości członków najpóźniej w przeddzień posiedzenia.

§ 23.

Senat jest uprawniony do postanowień prawomocnych, jeżeli na posiedzeniu jest obecna przynajmniej połowa członków.

Uchwały zapadają prostą większością głosów. W razie równości głosów, rozstrzyga głos rektora.

Obrady senatu powinny być protokołowane. Po odczytaniu i przyjęciu protokołu podpisują go: rektor oraz trzymający pióro.

Każdy członek senatu ma prawo wymagać, aby o jego zdaniu, różniącym się od zapatrywania większości, była zrobiona wzmianka w protokole, jak również, aby jego votum separatum było dołączone do sprawozdania senatu i w nim zaznaczone.

§ 24.

Członkowie senatu obowiązani są zachować najściślejszą tajemnicę we wszystkich sprawach, które zostały im zakomunikowane z urzędu.

§ 25.

Uchwały i wnioski senatu przeznaczone dla dyrektora Departamentu W. R. i O. P. podpisują: rektor, prorektor i dziekani, uchwały senatu w sprawach dyscyplinarnych — rektor i sędzia Politechniki, wszystkie inne — rektor sam.

V.

Funkcjonariusze Politechniki.

§ 26.

Sekretarza Politechniki mianuje i uwalnia dyrektor Departamentu W. R. i O. P. na przedstawienie rektora. Innych funkcjonariuszy przyjmuje na służbę i uwalnia rektor, a o ile chodzi o służbę w zakładach Politechniki — rektor na wniosek kierowników zakładów. Udzielanie urlopów funkcjonariuszom Politechniki należy do rektora.

Bezpośrednim zwierzchnikiem funkcjonariuszy jest rektor, z zastrzeżeniem wypadku wymienionego w § 40.

Postanowienia rektora, dotyczące nominacji funkcjonariuszy, stają się prawomocnymi po zatwierdzeniu przez dyrektora Departamentu W. R. i O. P.

VI.

S t u d e n c i.

§ 27.

Studentów obowiązują przepisy wydane przez dyrektora Departamentu W. R. i O. P.

§ 28.

Przyjmowanie studentów odbywa się przez akt imatrikulacji na podstawie decyzji komisji imatrikulacyjnej. Po wpisaniu do albumu Politechniki: nazwiska, kraju rodzinnego, miejsca urodzenia i odbytych studiów student ślubuje rektorowi przez podanie ręki, że będzie się stosował su-

miennie do istniejących przepisów i będzie posłuszny rozporządzeniom władzy akademickiej, poczym otrzymuje matrykulę.

§ 29.

Po dokonaniu imatrykulacji student zgłasza się do dziekana tego wydziału, do którego pragnie należeć; poczym dziekan zapisuje go do albumu wydziału (inskrypcja).

§ 30.

Przez imatrykulację i inskrypcję student zyskuje obywatelstwo akademickie wraz z przywiązanymi doń prawami i obowiązkami.

§ 31.

Utrata obywatelstwa akademickiego następuje:

- 1) wskutek wydania świadectwa wystąpienia z Politechniki,
- 2) wskutek wydalenia z Politechniki w drodze dyscyplinarnej,
- 3) wskutek wykreślenia z albumu Politechniki.

Rektor ma prawo zastosować ten ostatni środek, jeżeli student mimo napomnienia nie zapisał się w przeciągu pierwszych trzech tygodni po rozpoczęciu semestru na przepisaną liczbę wykładów. W wypadkach wymienionych w p. 2 i 3 utrata obywatelstwa akademickiego powinna być ogłoszona na tablicy.

§ 32.

Każdy student opuszczający Politechnikę otrzymuje na żądanie świadectwo wystąpienia z wyszczególnieniem wykładów i ćwiczeń, na które był zapisany i z uwagą co do prowadzenia się.

VII.

W y k ł a d y.

§ 33.

Wykłady dzielą się na wykłady właściwe i ćwiczenia i zostają ogłaszane w spisie wykładów i na tablicy.

Bliższe szczegóły, dotyczące czesnego za wykłady, są zawarte w przepisach dla studentów Politechniki Warszawskiej.

§ 34.

Każdy student ma prawo być obecnym na trzech wykładach przedmiotu bez uprzedniego zapisania się.

§ 35.

Każdy wykładający jest obowiązany mieć wykład, jeżeli zgłoszą się nań trzej studenci jako słuchacze.

§ 36.

Osoby, które nie mogą być imatrykulowane, mogą być dopuszczone do słuchania wykładów jedynie w drodze wyjątku z uwzględnieniem przepisów, wydanych specjalnie w tym celu.

Osobom upoważnionym przez dyrektora Departamentu W. R. i O. P. przysługuje prawo wstępu na wykłady.

VIII.

Zakłady Politechniki.

§ 37.

Każdy z zakładów Politechniki (biblioteka, instytuty, laboratorja i t. p.) otrzymuje kierownika, mianowanego przez dyrektora Departamentu W. R. i O. P. na przedstawienie senatu.

§ 38.

Kierownik każdego z zakładów Politechniki jest obowiązany popierać ogólne zadania nauki, przychodząc z pomocą w miarę możliwości wszystkim pokrewnym zakładom Politechniki w ich potrzebach. W końcu semestru letniego kierownik obowiązany jest złożyć na ręce rektora sprawozdanie z działalności zakładu za ubiegły rok akademicki w celu włączenia do kroniki Politechniki.

§ 39.

Asystentów zakładów Politechniki przyjmuje i uwalnia senat na przedstawienie odnośnych kierowników. Uchwała staje się prawomocną po zatwierdzeniu przez dyrektora Departamentu W. R. i O. P.

§ 40.

Bezpośrednim zwierzchnikiem asystentów i funkcjonariuszy zakładu Politechniki jest jego kierownik.

IX.

Nagrody i stypendja.

§ 41.

Rektor i senat mają prawo przyjmować fundacje na cele naukowe Politechniki i na stypendja dla studentów po uprzednim otrzymaniu zezwolenia dyrektora Departamentu W. R. i O. P. w każdym poszczególnym przypadku.

§ 42.

Przepisy, dotyczące przyznawania nagród studentom za opracowanie zadań naukowych, wydaje senat akademicki na zasadzie zezwolenia dyrektora Departamentu W. R. i O. P.

X.

Postanowienia końcowe.

§ 43.

Przepisy, dotyczące habilitacji docentów oraz udzielania stopni akademickich przez Politechnikę, będą we właściwym czasie wydane oddzielnie.

§ 44.

Statut powyższy nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Departamentu W. R. i O. P.

Warszawa, dnia 1 października 1917 r.

Przewodniczący Komisji Przejściowej Tymczasowej
Rady Stanu i Dyrektor Departamentu Wyznań Re-
ligijnych i Oświecenia Publicznego:

Józef Mikułowski-Pomorski.

Szef Sekcji Szkół Wyższych:

Jan Kucharzewski.

4.

USTAWA TYMCZASOWA WYDZIAŁÓW POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ.

I.

Zadanie i stanowisko wydziałów.

§ 1.

Zadaniem wydziałów jest krzewienie i nauczanie powierzonych im działów wiedzy (§ 4 stat. Politechniki Warszawskiej).

§ 2.

Wydziały są uprawnione, a na żądanie władz państwowych, zgłoszone za pośrednictwem Departamentu W. R. i O. P., obowiązane wydawać opinie naukowe w przedmiotach, wchodzących w zakres gałęzi wiedzy, powierzonych ich pieczy.

§ 3.

Bez względu na zapewnione wszystkim wydziałom równorzędne stanowiska prawne, przysługują im przy wspólnych wystąpieniach Politechniki, aż do dalszego postanowienia, miejsca w porządku ustanowionym w § 4 statutu Politechniki. W tym samym porządku podpisują wydziały w osobie swych dziekanów dokumenty wychodzące od senatu akademickiego.

Ten sam porządek kolejny winien być zachowany przy sporządzaniu list składu osobowego i planu wykładów.

§ 4.

Każdy wydział posiada własną pieczęć.

II.

Nauczyciele wydziałów.

§ 5.

Ciało nauczycielskie każdego wydziału składa się z tych wykładających, którzy z uwagi na wykładany przedmiot do niego należą.

§ 6.

Każdy nowomianowany wykładający po złożeniu przyrzeczenia rektorowi (§ 7 stat. Politechniki), zostaje wprowadzony przez dziekana do kolegium nauczycielskiego na posiedzeniu wydziału.

Nazwisko jego i najważniejsze szczegóły z życia zostają wpisane do albumu wydziału.

Zyciorys ten powinien być uzupełniany w miarę potrzeby.

§ 7.

Wszyscy wykładający wydziału są obowiązani brać stale czynny udział w sprawach wydziału, a w szczególności uczęszczać regularnie na posiedzenia.

III.

Dziekan wydziału.

§ 8.

Corocznie na 4 tygodnie przed zakończeniem semestru letniego odbywają się wybory dziekanów. Każdy wydział wybiera swego dziekana prostą większością głosów. Wydziały powinny dopełniać wyboru jeden po drugim, w porządku ustanowionym w § 3. Wykładający wybrany przez jeden z wydziałów traci prawo pozostania wybranym przez wydziały następne.

Wybory są tajne i odbywają się za pomocą kartek na posiedzeniu, zwołanym przez urzędującego dziekana i pod jego przewodnictwem.

Nieobecni nie mogą brać udziału w wyborach.

Kartki wyborcze, złożone pismem do wewnątrz, zostają doręczone dziekanowi i bez otwierania przez niego przeliczone. Następnie przy odczytywaniu kartek stwierdza się ilość głosów, oddanych na każdego z kandydatów; kartki białe nie są brane w rachubę.

Jeżeli przy tym głosowaniu żaden z kandydatów nie otrzyma więcej niż połowy głosów oddanych, odbywają się wybory ściślejsze pomiędzy tymi dwoma kandydatami, którzy otrzymali największą ilość głosów; o ile przytym okaże się konieczność decydowania o kandydatach wobec równości głosów, rozstrzyga losowanie.

Jeżeli w wyborach ściślejszych jeden z kandydatów otrzymał prostą większość głosów, to tym samym został wybrany; w razie równości głosów, rozstrzyga losowanie.

Od przyjęcia wyboru wolno uchylić się jedynie z powodów ściśle określonych i uznanych przez wydział za wystarczające.

Nazwisko wybranego dziekana powinno być zakomunikowane dyrektorowi Departamentu W. R. i O. P.

§ 9.

Dziekan reprezentuje wydział nazewnątrż i w senacie akademickim.

§ 10.

Dziekan zarządza sprawami wydziału, przewodniczy na posiedzeniach wydziału i komisji wybranych przez wydział.

Do samodzielnego załatwiania spraw wydziału dziekan jest uprawniony wtedy tylko, jeżeli i o ile otrzymał na to upoważnienie od wydziału.

§ 11.

Obowiązkiem dziekana jest czuwać nad przykładaniem się do nauk i dobrym prowadzeniem się studentów, należących do wydziału, i udzielać im stosownych napomnień w wypadkach uchybień przeciwko obowiązkom akademickim.

§ 12.

Dziekan otwiera korespondencję, wpływającą do wydziału, oraz podpisuje w imieniu wydziału sprawozdania do dyrektora Departamentu W. R. i O. P., jako też wszelkie pisma i dokumenty.

Dziekan przechowuje stemple, pieczęć i klucze wydziału i zarządza jego biurem.

Dziekan prowadzi dziennik, do którego wpisuje się całą ważniejszą korespondencję wpływającą i wysyłaną, zwłaszcza korespondencję z władzami.

Dziekan prowadzi akta wydziału, do których składa listy wpływające i kopje listów wysyłanych.

§ 13.

Dziekan ma prawo wymagać w sprawach wydziału pomocy sekretariatu Politechniki jako też usług woźnych.

§ 14.

W razie przeszkody w urzędowaniu dziekana zastępuje go dziekan z ubiegłego roku akademickiego, jako prodziekan.

IV.

Obrady i postanowienia wydziału.

§ 15.

Postanowienia wydziału zapadają na posiedzeniach wydziału lub drogą kurendy.

Wybór sposobu obradowania pozostawia się uznaniu dziekana. Jeżeli jednak jeden z członków wydziału wypowie się przeciwko załatwieniu sprawy przez kurendę, sprawa powinna być umieszczona na porządku obrad najbliższego posiedzenia.

Sprawa, wymagająca wiedzy naukowej specjalnej, powinna być uprzednio oddana do rozpatrzenia tym członkom wydziału, którzy właśnie ten dział nauki uprawiają.

Podczas ferji obrady wydziału mają się odbywać tylko w wypadkach niecierpiących zwłoki.

§ 16.

Na posiedzenia wydziału dziekan zaprasza członków listownie na 3 dni przed posiedzeniem wraz z podaniem porządku obrad.

Na piśmienne żądanie conajmniej trzech członków wydziału dziekan jest obowiązany zwołać posiedzenie wydziału.

Członek, który nie może być obecny na posiedzeniu wydziału, powinien zawiadomić o tym w porę dziekana.

§ 17.

Wnioski, co do których ma zapaść uchwała na posiedzeniu wydziału, powinny być umieszczone na porządku obrad tegoż posiedzenia.

Każdy członek wydziału ma prawo na 2 dni przed posiedzeniem zażądać wprowadzenia sprawy na porządek obrad. Wywołana przez to zmiana porządku obrad powinna być podana do wiadomości członków wydziału najpóźniej w przeddzień posiedzenia.

Jeżeli jeden z punktów porządku obrad dotyczy członka wydziału, który na posiedzenie przybyć nie może, albo gałęzi wiedzy przez niego reprezentowanej, to taki punkt powinien być usunięty na żądanie z porządku obrad i umieszczony na porządku obrad jednego z następnych posiedzeń.

§ 18.

W głosowaniu rozstrzyga większość obecnych; w razie równości głosów przeważa głos dziekana. Do prawomocności uchwał wymagana jest obecność połowy liczby członków wydziału.

Każdy członek wydziału, który podczas głosowania pozostał w mniejszości, ma prawo wymagać, aby o jego zdaniu, różniącym się od zapastrywania większości, była zrobiona wzmianka w protokule, i aby jego votum separatum zostało dołączone do sprawozdania wydziału i tam zaznaczone. Jednakże żądanie to powinno być wyrażone bezpośrednio po głosowaniu, a votum separatum doręczone dziekanowi w ciągu trzech dni.

§ 19.

Na posiedzeniach wydziału protokół prowadzi wybrany w tym celu członek wydziału. Protokół powinien zawierać przedewszystkim uchwały, powzięte na posiedzeniu. Przy końcu posiedzenia zostaje protokół odczytany i, po przyjęciu przez wydział, podpisany przez dziekana i trzymającego pióro.

§ 20.

Członkowie wydziału obowiązani są zachowywać najściślejszą tajemnicę we wszystkich sprawach, które zostały im zakomunikowane z urzędu.

V.

Wykłady.

§ 21.

Dziekan jest obowiązany dbać o to, aby propozycje wydziału, dotyczące spisu wykładów, były w porę przedstawione senatowi.

Każda późniejsza zmiana w ogłoszeniach o wykładach i ćwiczeniach powinna być podana do wiadomości wydziału i rektora Politechniki. Do rektora należy wyjednanie zatwierdzenia u dyrektora Departamentu W. R. i O. P., wymagane na zasadzie § 21 stat. Politechniki.

§ 22.

Jeżeli który z wykładających pragnie zapowiedzieć wykłady na wydziale, którego nie jest członkiem, powinien na to uzyskać zgodę właściwego wydziału.

VI.

Postanowienie końcowe.

§ 23.

Ustawa niniejsza nabiera mocy obowiązującej z dniem jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Departamentu W. R. i O. P.

Warszawa, dnia 1 października 1917 r.

Przewodniczący Komisji Przejściowej Tymczasowej
Rady Stanu i Dyrektor Departamentu Wyznań
Religijnych i Oświecenia Publicznego:

Józef Mikułowski-Pomorski.

Szef Sekcji Szkół Wyższych:

Jan Kucharzewski.

DZIAŁ TRZECI.

1.

PRZEPISY DLA STUDENTÓW UNIwersYTETU WARSZAWSKIEGO.

§ 1.

O przyjęciu studentów (§ 28 statutu uniwersyteckiego) rozstrzyga komisja imatrykulacyjna, w której skład wchodzi rektor i trzech dziekani.

Ażeby być przyjętym, należy udowodnić:

1) dotychczasowe moralne prowadzenie się; przybywający nie wprost ze szkoły średniej winni złożyć urzędowe świadectwo nienagannego prowadzenia się;

2) przygotowanie naukowe, którego dowodem może być:

- a) świadectwo dojrzałości szkoły 8-oklasowej ogólnokształcącej z kierunkiem filologicznym lub realnym; abiturjenci gimnazjów rosyjskich winni wykazać znajomość języka polskiego, dostateczną do rozumienia wykładów; rozstrzyga o tym w każdym poszczególnym wypadku komisja imatrykulacyjna;
- b) świadectwo dojrzałości szkół żeńskich 8-ioklasowych, które zostały uznane za równorzędne z 8-oklasową szkołą męską;
- c) dawniejsza matura lub świadectwo wystąpienia z Uniwersytetu Warszawskiego (polskiego).

Od tych studentów, którzy zamierzają poświęcić się filologii klasycznej, wymagane jest świadectwo dojrzałości gimnazjum filologicznego z dostatecznym stopniem z łaciny. Jeżeli w świadectwie maturalnym nie posiadają dostatecznego stopnia z języka greckiego, obowiązani są najpóźniej w przeciągu dwóch semestrów zdać egzamin dopełniający z tego przedmiotu.

Studenti prawa i nauk politycznych oraz medycyny, którzy posiadają świadectwa szkoły realnej 8-ioklasowej, o ile nie przedstawiają świadectwa złożenia egzaminu dodatkowego z łaciny, obowiązani są zdać w Uniwersytecie w przeciągu pierwszych dwóch semestrów odpowiedni egzamin.

Dla farmaceutów, aż do dalszego postanowienia, wystarcza dowód złożenia egzaminu na pomocnika aptekarskiego oraz odbycia bezpośrednio potym dwuletniej praktyki w aptece.

Wyjątki od tych warunków przyjmowania zatwierdza dyrektor Departamentu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na wniosek senatu akademickiego.

§ 2.

Studenci mają prawo uczęszczania na poszczególne wykłady w Politechnice, z zachowaniem przepisów, obowiązujących studentów Politechniki.

§ 3.

Do zapisu należy się zgłaszać w ciągu trzech pierwszych tygodni od rozpoczęcia semestru. Późniejsze zgłoszenie się może być uwzględnione

tylko w razach wyjątkowych za zezwoleniem rektora, o ile opóźnienie da się usprawiedliwić szczególnie ważnymi przyczynami.

§ 4.

Wpisowe wraz z opłatą za korzystanie z biblioteki wynosi 20 marek.

Czesne za wykłady i ćwiczenia wynosi 4 marki za godzinę tygodniowo.

Od studentów nauk przyrodniczych i medycyny będzie pobierana oprócz tego opłata za korzystanie z pracowni na pokrycie stałych wydatków na materiały; wynosi ona za kurs całodzienny marek 40, za inne kursy marek 20 na semestr. Od studentów medycyny, biorących udział w ćwiczeniach z fizyki, chemii, fizjologii, chemii lekarskiej, histologii pobiera się opłata dodatkowa za korzystanie z pracowni w kwocie 10 marek. Za korzystanie z pracowni botanicznej, geologicznej, mineralogicznej i zoologicznej opłaty dodatkowej nie pobiera się.

Opłata za świadectwo wystąpienia (§ 9) wynosi 10 marek.

Opłata za świadectwo kolokwialne, seminaryjne, laboratoryjne i inne wynosi 50 fen.

§ 5.

Student otrzymuje przy zapisie: przepisy dla studentów, dowód osobisty i wykaz wykładów i ćwiczeń.

Student jest obowiązany nosić stale przy sobie swój dowód osobisty. W razie zagubienia go powinien zwrócić się do sekretariatu Uniwersytetu po nowy dowód, po uprzednim uiszczeniu w kwesturze opłaty w kwocie 2 marek.

Dowód osobisty jest ważny tylko na jeden rok akademicki. Po upływie tego terminu student powinien się zwrócić do sekretariatu Uniwersytetu o wydanie nowego dowodu osobistego, wnieśliszy przedtem opłatę w wysokości 1 marki; stary dowód powinien być zwrócony przy odbiorze nowego. Nieodnowienie dowodu osobistego w ciągu trzech tygodni po rozpoczęciu semestru może pociągnąć za sobą wykreślenie studenta z albumu Uniwersytetu.

§ 6.

Każdy student jest obowiązany zaraz po przyjęciu podać do sekretariatu Uniwersytetu adres swego mieszkania i powiadamiać sekretariat w ciągu trzech dni o każdej zmianie.

§ 7.

Świadectwa złożone przy zapisie przechowują się w sekretarjacie Uniwersytetu i zwracane są studentowi dopiero przy opuszczaniu przez niego Uniwersytetu. Za każdą kopję świadectwa pobierana jest opłata w wysokości 2 marek.

§ 8.

Jeżeli student pragnie się przenieść z jednego wydziału na drugi, powinien powiadomić o tym przede wszystkim dziekana wydziału, do którego dotychczas należał, i, otrzymawszy zaświadczenie tegoż dziekana, powinien przedstawić dziekanowi wydziału nowoobranego, prosząc o wpisanie do albumu.

Takie przeniesienie się z jednego wydziału na inny jest dopuszczalne

jedynie na początku i przy końcu półrocza. O dokonany przejściu powinien student powiadomić niezwłocznie sekretariat Uniwersytetu.

§ 9.

Świadectwa wystąpienia (§ 32 statutu uniwersyteckiego) mogą być wydawane studentom dopiero na 10 dni przed oznaczonym końcem półrocza z wyjątkiem tych wypadków, w których student przedstawi rektorowi dostateczne powody, zniewalające go do wcześniejszego wystąpienia.

§ 10.

Student ma zupełną wolność wyboru wykładów i ćwiczeń, jednakże obowiązany jest zapisać się conajmniej na 8 godzin tygodniowych. Zapisanie się na wykłady powinno nastąpić w przeciągu trzech pierwszych tygodni po naznaczonym rozpoczęciu semestru (por. § 31 p. 3 statutu uniwersyteckiego). Rektor może jednak pozwolić na późniejszy zapis, o ile opóźnienie da się usprawiedliwić dostatecznie ważnymi przyczynami. Zezwolenie rektora powinno być zaznaczone w wykazie wykładów i ćwiczeń.

Jeżeli poważne powody zmuszają studenta do przerwania swych studiów na czas jednego semestru, powinien on prosić rektora o urlop na piśmie, i może być zwolniony od opłaty obowiązkowych godzin wykładowych; semestr jednakże nie będzie mu zaliczony na poczet studiów.

§ 11.

W ciągu pierwszych trzech tygodni po terminie rozpoczęcia półrocza każdy student powinien zgłosić się osobiście do wykładających, na których wykłady się zapisał, i prosić ich o wpisanie swych nazwisk i daty zgłoszenia się w odpowiednich rubrykach wykazu wykładów i ćwiczeń. Jeżeli student nie miał możliwości zgłoszenia się w czasie właściwym, powinien usprawiedliwić zwłokę przed rektorem, który, o ile uzna opóźnienie za usprawiedliwione, wpisuje odpowiednią uwagę w wykazie wykładów.

W razie niezapisania się u wykładającego lub przy opóźnieniu, w razie braku uwagi rektora, odpowiedni wykład nie zostaje wniesiony do świadectwa wystąpienia.

§ 12.

W ciągu ostatnich dni 14 przed naznaczonym zakończeniem półrocza student powinien zgłosić się po raz drugi osobiście do wykładających, na których wykłady i ćwiczenia był zapisany, i prosić ich o wpisanie swych nazwisk i daty zgłoszenia się w odpowiednich rubrykach wykazu wykładów i ćwiczeń.

Zgłoszenie się to może nastąpić w terminie wcześniejszym jedynie wówczas, gdy do wykazu wykładów i ćwiczeń zostało wpisane pozwolenie specjalne rektora albo zaświadczenie o dokonany oznajmieniu zamiaru opuszczenia Uniwersytetu i o uiszczeniu opłaty za świadectwo wystąpienia (§ 4).

Jeżeli poświadczenie uczęszczania na wykłady nie może być dokonane w czasie właściwym z powodu nieobecności, choroby albo śmierci wykładającego, należy uzyskać to zaświadczenie w terminie wyżej wskazanym od dziekana właściwego wydziału.

Jeżeli student z przyczyn od niego niezależnych nie mógł uzyskać poświadczenia w terminie wskazanym, powinien usprawiedliwić się przed

rektorem i prosić go o zaznaczenie w wykazie wykładów pozwolenia na opóźnione wpisanie poświadczenia. Jeżeli poświadczenie nie zostało dokonane wcale lub też niezgodnie z przepisami zostało dokonane zawczasie lub zapóźno, to wykład zostanie pominięty w świadectwie wystąpienia.

§ 13.

W razie zagubienia przez studenta wykazu wykładów i ćwiczeń, na żądanie zostaje mu wydany nowy egzemplarz wykazu. Opłata za nowy wykaz wynosi 10 marek. Jednakże te wykłady, co do których nie da się już stwierdzić prawidłowego poświadczenia wstępnego i końcowego, zostaną uwzględnione w świadectwie wystąpienia w tym tylko razie, jeżeli uczęszczanie studenta na wykłady zostanie zaświadczone przez odnośnego wykładającego.

§ 14.

Student podlega wszelkim przepisom prawa powszechnie obowiązującego, bez żadnych w tym względzie wyjątków.

§ 15.

Zakładanie stowarzyszeń studenckich dla dalszego kształcenia się naukowego albo wzajemnej pomocy materialnej wymaga uprzedniego zezwolenia rektora.

Stowarzyszenia o innych celach mogą być wyjątkowo na wniosek rektora zatwierdzane przez dyrektora Departamentu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Podanie o zatwierdzenie należy wносить z dołączeniem statutu i z wymienieniem założycieli. Istnienie stowarzyszenia rozpoczyna się od chwili zatwierdzenia. Wszelkie późniejsze zmiany w statucie podlegają zatwierdzeniu. Rektor powinien być zawiadomiony bezzwłocznie o składzie wybranego zarządu i o każdej zmianie w zarządzie z jednoczesnym przedstawieniem listy członków, która musi być uzupełniana przez piśmienne miesięczne sprawozdania. Każde stowarzyszenie musi mieć opiekuna w osobie conajmniej jednego z wykładających, który przyjmuje na siebie odpowiedzialność przed rektorem za całkowitą działalność stowarzyszenia.

Rektorowi i opiekunowi przysługuje prawo bywania na wszystkich posiedzeniach i wystąpieniach publicznych stowarzyszenia. Zarządy stowarzyszeń obowiązane są na żądanie udzielać im wszelkich wyjaśnień o działalności stowarzyszeń. Członkami stowarzyszenia mogą być jedynie imatrykulowani studenci Uniwersytetu.

Podania i sprawozdania stowarzyszeń lub założycieli powinny być kierowane do rektora za pośrednictwem opiekuna, któremu przysługuje prawo zaznaczania swej opinii.

§ 16.

Zgromadzenia studenckie (nieobjęte przepisami o stowarzyszeniach akademickich), mogą odbywać się w obrębie murów Uniwersytetu wyłącznie dla narad w sprawach akademickich za każdorazowym pozwoleniem rektora.

Celem uzyskania pozwolenia winni zwołujący zgromadzenie złożyć rektorowi podanie piśmienne, obejmujące dokładny porządek dzienny i opatrzone przynajmniej 12 podpisami.

Udział w zgromadzeniu mogą brać wyłącznie imatrykulowani słuchacze Uniwersytetu.

Na zgromadzeniu jest obecny delegat władz akademickich, wyznaczony z pomiędzy członków grona nauczycielskiego. Delegat w razie udziału osób nieuprawnionych, w razie nieprzestrzegania porządku dziennego lub w razie przebiegu nieodpowiadającego powadze i godności akademickiej rozwiązuje zgromadzenie, poczym wszyscy obecni obowiązani są, pod odpowiedzialnością dyscyplinarną, natychmiast salę opuścić.

Za wszelkie wykroczenia przeciw przepisom niniejszym odpowiadają członkowie prezydium zgromadzenia oraz podpisani na podaniu złożonym rektorowi, co nie uwalnia od odpowiedzialności innych obecnych na zgromadzeniu, winnych jakichkolwiek wykroczeń.

Zebrań członków stowarzyszeń zatwierdzonych, o ile się odbywają w salach Uniwersytetu, przeznaczonych na ten cel przez rektora, nie wymagają uprzedniego zezwolenia; o zgromadzeniach tych jednakże należy zawiadomić w porę rektora i opiekuna.

§ 17.

Obwieszczenia stowarzyszeń lub poszczególnych studentów można wywieszać w gmachu Uniwersytetu, o ile na nich zaznaczono pozwolenie rektora.

§ 18.

Studenci podlegają dyscyplinie akademickiej zgodnie z przepisami następującymi.

§ 19.

Dyscyplina akademicka ma na celu utrzymanie porządku, dobrych obyczajów i poczucia honoru pomiędzy studentami. Władza dyscyplinarna należy do rektora i senatu.

§ 20.

Celem utrzymania dyscypliny władza akademicka dyscyplinarna (§ 19) jest uprawniona do wymierzania studentom kar dyscyplinarnych.

Kary takie powinny być stosowane szczególnie w wypadkach następujących:

- 1) jeżeli studenci wykraczają przeciwko przepisom, wydanym przez władzę nadzorczą, rektora lub senat;
- 2) jeżeli studenci popełniają czyny, naruszające spokój i porządek publiczny, lub też wykraczające przeciwko dobrym obyczajom i porządkowi życia akademickiego, albo im zagrażające, jak również czyny, obrażające honor, bądź ich własny bądź też kolegów;
- 3) jeżeli prowadzą życie lekkomyślne i wogóle zachowują się w sposób sprzeczny z celem ich uczęszczania na Uniwersytet.

§ 21.

Kary dyscyplinarne są:

- 1) napomnienie,
- 2) niezaliczenie bieżącego półrocza na poczet wymaganego czasu studjów (patrz § 31, p. 3 statutu Uniwersytetu);

- 3) zagrożenie wydaleniem z Uniwersytetu (podpisanie consilium abeundi),
- 4) wydalenie z Uniwersytetu (consilium abeundi),
- 5) pozbawienie prawa do studiów uniwersyteckich (relegacja).

Relegacja może nastąpić jedynie na podstawie wyroku prawomocnego z powodu czynu karygodnego z pobudek nieuczciwych.

§ 22.

Student może być zawieszony w korzystaniu z przysługujących mu praw przez senat, dopóki prowadzi się dochodzenie dyscyplinarne w sprawie jego występkę lub wykroczenia. Na czas zawieszenia zostają mu odebrane akademickie papiery legitymacyjne.

§ 23.

Napomnienia mogą być udzielane przez samego rektora, cięższe kary wyznaczane jedynie przez senat na zasadzie dochodzenia, przeprowadzonego przez sędziego Uniwersytetu.

§ 24.

Od wyroków, skazujących na niezaliczenie bieżącego semestru, na usunięcie z Uniwersytetu albo na relegację jest dopuszczalna apelacja.

Apelacja winna być złożona na piśmie rektorowi w terminie prekluzyjnym dwutygodniowym. Termin ten rozpoczyna się z dniem obwieszczenia pod sąd wyroku wraz z motywami.

Apelację rozstrzyga dyrektor Departamentu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 25.

Przepisy powyższe nabierają mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Departamentu W. R. i O. P.

Warszawa, dnia 25 października 1917 r.

Dyrektor Departamentu
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
Józef Mikulowski-Pomorski.

Szef Sekcji Szkół Wyższych:
Jan Kucharzewski.

2.

PRZEPISY DLA STUDENTÓW POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ.

§ 1.

O przyjęciu studentów (§ 28 statutu Politechniki) rozstrzyga komisja imatrykulacyjna, w której skład wchodzi rektor i dziekani.

Ażeby być przyjętym, należy udowodnić:

1) dotychczasowe moralne prowadzenie się; przybywający nie wprost ze szkoły średniej winni złożyć urzędowe świadectwo nienagannego prowadzenia się;

2) przygotowanie naukowe, którego dowodem może być:

- a) świadectwo dojrzałości szkoły ośmioklasowej ogólnokształcącej z kierunkiem filologicznym lub realnym; abiturjenci gimnazjów rosyjskich winni wykazać znajomość języka polskiego, dostateczną do rozumienia wykładów; rozstrzyga o tym w każdym poszczególnym wypadku komisja imatrykulacyjna;
- b) świadectwo dojrzałości siedmioklasowej szkoły męskiej realnej lub handlowej; jednakże komisji imatrykulacyjnej przysługuje w każdym poszczególnym wypadku prawo poddawania kandydatów egzaminom sprawdzającym;
- c) dawniejsza matrykuła lub świadectwo wystąpienia z Politechniki Warszawskiej (polskiej).

Wyjątki od tych warunków przyjmowania zatwierdza dyrektor Departamentu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na wniosek senatu akademickiego.

§ 2.

Studenci mają prawo uczęszczania na poszczególne wykłady w Uniwersytecie, z zachowaniem przepisów obowiązujących studentów Uniwersytetu.

§ 3.

Do zapisu należy się zgłaszać w ciągu trzech pierwszych tygodni od rozpoczęcia semestru. Późniejsze zgłoszenie się może być uwzględnione tylko w razach wyjątkowych, za zezwoleniem rektora, o ile opóźnienie da się usprawiedliwić szczególnie ważnymi przyczynami.

§ 4.

Wpisowe wraz z opłatą za korzystanie z biblioteki wynosi 20 marek. Czesne za wykłady wynosi semestralnie 4 marki za godzinę tygodniową. — Opłata za ćwiczenia wykładowe jak również za rysunki i projektowanie dla architektów wynosi semestralnie 2 marki za godzinę tygodniową, za inne zaś ćwiczenia rysunkowe i laboratoryjne — 1 markę. — Oprócz tego opłata za korzystanie z pracowni chemicznej, na pokrycie stałych wydatków na materiały, wynosi za kurs całodzienny marek 40, za kurs półdzienny marek 20 za semestr. Opłata za świadectwo wystąpienia (§ 9) wynosi 10 marek. Opłata za świadectwo z egzaminów kursowych, laboratoryjnych oraz inne wynosi 50 fen.

§ 5.

Student otrzymuje przy zapisie: przepisy dla studentów, dowód osobisty i wykaz wykładów i ćwiczeń.

Student jest obowiązany nosić stale przy sobie swój dowód osobisty. W razie zagubienia go powinien zwrócić się do sekretariatu Politechniki po nowy dowód, po uprzednim uiszczeniu w kwesturze opłaty w kwocie 2 marek.

Dowód osobisty jest ważny tylko na jeden rok akademicki. Po upływie tego terminu student powinien się zwrócić do sekretariatu Politechniki o wydanie nowego dowodu osobistego, wniósłszy przedtym opłatę w wysokości 1 marki; stary dowód powinien być zwrócony przy odbiorze nowego. Nieodnowienie dowodu osobistego w ciągu trzech tygodni po rozpoczęciu semestru może pociągnąć za sobą wykreślenie studenta z albumu Politechniki.

§ 6.

Każdy student jest obowiązany zaraz po przyjęciu podać do sekretariatu Politechniki adres swego mieszkania i powiadomić sekretariat w ciągu trzech dni o każdej zmianie.

§ 7.

Świadectwa, złożone przy zapisie, przechowują się w sekretarjacie Politechniki i zwracane są studentowi dopiero przy opuszczeniu przez niego Politechniki. Za każdą kopję świadectwa pobierana jest opłata w wysokości 2 marek.

§ 8.

Jeżeli student pragnie się przenieść z jednego wydziału na drugi, powinien powiadomić o tym przedewszystkim dziekana wydziału, do którego dotychczas należał, i otrzymawszy zaświadczenie tegoż dziekana, powinien przedstawić je dziekanowi wydziału nowoobranego, prosząc o wpisanie do albumu.

Takie przeniesienie się z jednego wydziału na inny jest dopuszczalne jedynie na początku i przy końcu półrocza. O dokonanym przejściu powinien student powiadomić niezwłocznie sekretariat Politechniki.

§ 9.

Świadectwa wystąpienia (§ 32 statutu Politechniki) mogą być wydawane studentom dopiero na 10 dni przed oznaczonym końcem półrocza, z wyjątkiem tych wypadków, w których student przedstawi rektorowi dostateczne powody, zniewalające go do wcześniejszego wystąpienia.

§ 10.

Student ma zupełną wolność wyboru wykładów i ćwiczeń, jednakże obowiązany jest zapisać się conajmniej na 12 godzin tygodniowo. Zapisanie się na wykłady powinno nastąpić w przeciągu trzech pierwszych tygodni po naznaczonym rozpoczęciu semestru (par. 31 p. 3 statutu Politechniki), Rektor jednak może pozwolić na późniejszy zapis, o ile opóźnienie da się usprawiedliwić dostatecznie ważnymi przyczynami. Zezwolenie rektora powinno być zaznaczone w wykazie wykładów i ćwiczeń.

Jeżeli poważne powody zmuszają studenta do przerwania swych studiów na czas jednego semestru, powinien on prosić rektora o urlop na piśmie i może być zwolniony od opłaty obowiązkowych godzin wykładowych; semestr jednakże nie będzie mu zaliczony na poczet studiów.

§ 11.

W ciągu pierwszych trzech tygodni po rozpoczęciu półrocza każdy student powinien zgłosić się osobiście do wykładających, na których wykłady

się zapisał, i prosić ich o wpisanie swych nazwisk i daty zgłoszenia się w odpowiednich rubrykach wykazu wykładów i ćwiczeń. Jeżeli student nie miał możliwości zgłoszenia się w czasie właściwym, powinien usprawiedliwić zwłokę przed rektorem, który, o ile uzna opóźnienie za usprawiedliwione, wpisuje odpowiednią uwagę w wykazie wykładów.

W razie niezapisania się u wykładającego lub przy opóźnieniu w razie braku uwagi rektora, odpowiedni wykład nie zostaje wniesiony do świadectwa wystąpienia.

§ 12.

W ciągu ostatnich dni 14 przed oznaczonym zakończeniem półroczu student powinien zgłosić się po raz drugi osobiście do wykładających, na których wykłady i ćwiczenia był zapisany, i prosić ich o wpisanie swych nazwisk i daty zgłoszenia w odpowiednich rubrykach wykazu wykładów i ćwiczeń.

Zgłoszenie się to może nastąpić w terminie wcześniejszym jedynie wówczas, gdy do wykazu wykładów i ćwiczeń zostało wpisane specjalne pozwolenie rektora albo zaświadczenie o dokonanym oznajmieniu zamiaru opuszczenia Politechniki i o uiszczeniu opłaty za świadectwo wystąpienia (§ 4).

Jeżeli poświadczenie uczęszczania na wykłady nie może być dokonane w czasie właściwym z powodu nieobecności, choroby albo śmierci wykładającego, należy uzyskać to zaświadczenie w terminie wyżej wskazanym od dziekana właściwego wydziału.

Jeżeli student z przyczyn od niego niezależnych nie mógł pozyskać poświadczenia w terminie wskazanym, winien usprawiedliwić się przed rektorem i prosić go o zaznaczenie w wykazie wykładów pozwolenia na opóźnione wpisanie poświadczenia. Jeżeli poświadczenie nie zostało dokonane wcale, lub też niezgodnie z przepisami zostało dokonane zawczasie lub zapóźno, to wykład zostanie pominięty w świadectwie wystąpienia.

§ 13.

W razie zagubienia przez studenta wykazu wykładów i ćwiczeń, na żądanie zostaje mu wydany nowy egzemplarz wykazu. Opłata za nowy wykaz wynosi 10 marek. Jednakże te wykłady, co do których nie da się stwierdzić prawidłowego poświadczenia wstępnego i końcowego, zostaną uwzględnione w świadectwie wystąpienia w tym tylko razie, jeżeli uczęszczanie studenta na wykłady zostanie zaświadczone przez odnośnego wykładającego.

§ 14.

Student podlega wszelkim przepisom prawa powszechnie obowiązującego, bez żadnych w tym względzie wyjątków.

§ 15.

Zakładanie stowarzyszeń studenckich dla dalszego kształcenia się naukowego albo wzajemnej pomocy materialnej, wymaga uprzedniego zezwolenia rektora.

Stowarzyszenia o innych celach mogą być wyjątkowo na wniosek rektora zatwierdzone przez dyrektora Departamentu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Podanie o zatwierdzenie należy wносить z dołączeniem statutu i z wymienieniem założycieli. Istnienie stowarzyszenia rozpoczyna się od chwili zatwierdzenia. Wszelkie późniejsze zmiany w statucie podlegają zatwier-

dzeniu. Rektor powinien być zawiadomiony bezzwłocznie o składzie wybranego zarządu i o każdej zmianie w zarządzie z jednoczesnym przedstawieniem listy członków, która musi być uzupełniana przez piśmienne miesięczne sprawozdania. Każde stowarzyszenie musi mieć opiekuna w osobie conajmniej jednego z wykładowców, który przyjmuje na siebie odpowiedzialność przed rektorem za całkowitą działalność stowarzyszenia.

Rektorowi i opiekunowi przysługuje prawo bywania na wszystkich posiedzeniach i wystąpieniach publicznych stowarzyszenia. Zarządy stowarzyszeń obowiązane są na żądanie udzielać im wszelkich wyjaśnień o działalności stowarzyszeń. Członkami stowarzyszenia mogą być jedynie immatrykulowani studenci Politechniki.

Podania i sprawozdania stowarzyszeń lub założycieli powinny być kierowane do rektora za pośrednictwem opiekuna, któremu przysługuje prawo zaznaczania swej opinii.

§ 16.

Zgromadzenia studenckie (nieobjęte przepisami o stowarzyszeniach akademickich) mogą odbywać się w obrębie murów Politechniki wyłącznie dla narad w sprawach akademickich za każdorazowym pozwoleniem rektora.

Celem uzyskania pozwolenia winni zwołujący zgromadzenie złożyć rektorowi podanie piśmienne, obejmujące dokładny porządek dzienny i opatrzone przynajmniej 12 podpisami.

Udział w zgromadzeniu mogą brać wyłącznie immatrykulowani słuchacze Politechniki.

Na zgromadzeniu jest obecny delegat władz akademickich, wyznaczony z pomiędzy członków grona nauczycielskiego. Delegat w razie udziału osób nieuprawnionych, w razie nieprzestrzegania porządku dziennego lub w razie przebiegu nieodpowiadającego powadze i godności akademickiej rozwiązuje zgromadzenie, poczym wszyscy obecni obowiązani są, pod odpowiedzialnością dyscyplinarną, natychmiast salę opuścić.

Za wszelkie wykroczenia przeciw przepisom niniejszym odpowiadają członkowie prezydium zgromadzenia oraz podpisani na podaniu złożonym rektorowi, co nie uwalnia od odpowiedzialności innych obecnych na zgromadzeniu, winnych jakichkolwiek wykroczeń.

Zebrania członków stowarzyszeń zatwierdzonych, o ile się odbywają w salach Politechniki, przeznaczonych na ten cel przez rektora, nie wymagają uprzedniego zezwolenia; o zgromadzeniach tych jednakże należy zawiadomić w porę rektora i opiekuna.

§ 17.

Obwieszczenia stowarzyszeń lub poszczególnych studentów można wywieszać w gmachu Politechniki, o ile na nich zaznaczono pozwolenie rektora.

§ 18.

Studenci podlegają dyscyplinie akademickiej zgodnie z przepisami następującymi.

§ 19.

Dyscyplina akademicka ma na celu utrzymanie porządku, dobrych obyczajów i poczucia honoru pomiędzy studentami. Władza dyscyplinarna należy do rektora i senatu.

§ 20.

Celem utrzymania dyscypliny władza akademicka dyscyplinarna (§ 19) jest uprawniona do wymierzania studentom kar dyscyplinarnych.

Kary takie powinny być stosowane szczególnie w wypadkach następujących:

- 1) jeżeli studenci wykraczają przeciwko przepisom, wydanym przez władzę nadzorczą, rektora lub senat;
- 2) jeżeli studenci popełniają czyny, naruszające spokój i porządek publiczny, lub też wykraczające przeciwko dobrym obyczajom i porządkowi życia akademickiego, albo im zagrażające, jak również czyny, obrażające honor, bądź ich własny, bądź też kolegów;
- 3) jeżeli prowadzą życie lekkomyślne i wogóle zachowują się w sposób sprzeczny z celem ich uczęszczania na Politechnikę.

§ 21.

Kary dyscyplinarne są:

- 1) napomnienie,
- 2) niezaliczenie bieżącego półrocza na poczet wymaganego czasu studjów (patrz § 31 p. 3 Statutu Politechniki),
- 3) zagrożenie wydaleniem z Politechniki (podpisanie consilium abeundi),
- 4) wydalenie z Politechniki (consilium abeundi),
- 5) pozbawienie prawa do studjów w Politechnice (relegacja).

Relegacja może nastąpić jedynie na podstawie wyroku prawomocnego z powodu czynu karogodnego z pobudek nieuczciwych.

§ 22.

Student może być zawieszony w korzystaniu z przysługujących mu praw przez senat, dopóki prowadzi się dochodzenie dyscyplinarne w sprawie jego występku lub wykroczenia. Na czas zawieszenia zostają mu odebrane akademickie papiery legitymacyjne.

§ 23.

Napomnienia mogą być udzielane przez samego rektora, cięższe kary wyznaczane jedynie przez senat na zasadzie dochodzenia, przeprowadzonego przez sędziego Politechniki.

§ 24.

Od wyroków, skazujących na niezaliczenie bieżącego semestru, na usunięcie z Politechniki albo na relegację jest dopuszczalna apelacja.

Apelacja winna być złożona na piśmie rektorowi w terminie prekluzyjnym dwutygodniowym. Termin ten rozpoczyna się z dniem obwieszczenia podsądnemu wyroku wraz z motywami.

Apelację rozstrzyga dyrektor Departamentu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 25.

Przepisy powyższe nabierają mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Departamentu W. R. i O. P.

Warszawa, dnia 25 października 1917 r.

Dyrektor Departamentu
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Józef Mikułowski-Pomorski.

Szef Sekcji Szkolnictwa Wyższego:
Jan Kucharzewski.

3.

REGULAMIN**egzaminów dojrzałości.**

1.

§ 1. Osoby, pragnące uzyskać świadectwo dojrzałości, muszą się poddać egzaminom według regulaminu niniejszego.

§ 2. Egzaminy dojrzałości powinny wykazać, że zdający osiągnął stopień wykształcenia umysłowego, odpowiadający wymaganiom, stawianym ośmioklasowej szkole filologicznej lub realnej.

§ 3. Dyrektor Departamentu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Tymczasowej Rady Stanu Królestwa Polskiego powołuje Komisje egzaminacyjne i upoważnia je do przeprowadzenia egzaminów dojrzałości w poszczególnej szkole lub dla poszczególnej grupy kandydatów-eksternów lub eksternistek.

II. Egzaminy uczniów i uczennic**klasy VIII szkół filologicznych i realnych.**

§ 4. Dyrektor szkoły przed dn. 25 kwietnia zwraca się do Dyrektora Departamentu W. R. i O. P. z prośbą o zorganizowanie w danej szkole egzaminów dojrzałości i o wyznaczenie w tym celu Komisji egzaminacyjnej. Do podania dołączona być winna imienna lista wszystkich uczniów lub uczennic klasy VIII ze wskazaniem daty, od której są oni uczniami danej szkoły.

§ 5. Do egzaminów dojrzałości mogą przystąpić uczniowie i uczennice klasy VIII szkół filologicznych lub realnych, dopuszczeni do tych egzaminów przez grono nauczycieli danej klasy pod przewodnictwem dyrektora szkoły; sprawę dopuszczenia rozstrzyga się na podstawie postępów i sprawowania się kandydata.

Uczeń, który ma niedostateczne oceny roczne z dwóch lub większej liczby przedmiotów, nie może być dopuszczony do egzaminów.

§ 6. Jeżeli uczeń ma ocenę roczną niedostateczną z jednego przedmiotu, z którego niema egzaminu dojrzałości, a do egzaminów zostanie dopuszczony, to z przedmiotu tego będzie egzaminowany na ustnym egzaminie dojrzałości.

§ 7. Wychowawcy, którzy wstąpili do danej szkoły do klasy VIII dopiero po dniu 1 stycznia danego roku, mogą zdawać egzaminy jedynie w charakterze eksternów i podania o dopuszczenie do egzaminów składać powinni do Departamentu W. R. i O. P.

§ 8. Lista kandydatów, dopuszczonych do egzaminów dojrzałości, winna być wraz z wykazem ocen rocznych przesłana do Departamentu W. R. i O. P. przed dn. 10 maja.

§ 9. Skład Komisji egzaminacyjnej stanowią:

- a) przewodniczący, mianowany przez Dyrektora Departamentu W. R. i O. P.
- b) dyrektor szkoły, której uczniowie stają do egzaminu,
- c) pewna liczba specjalistów—nauczycieli szkół średnich, mianowanych przez Dyrektora Departamentu W. R. i O. P.

Każda Komisja musi w składzie swym mieć specjalistów tych przedmiotów, z których odbywają się egzaminy.

§ 10. W poszczególnych wypadkach Dyrektor Departamentu W. R. i O. P. może upoważnić dyrektora danej szkoły do przewodniczenia Komisji egzaminacyjnej.

§ 11. W poszczególnych wypadkach Dyrektor Departamentu W. R. i O. P. może powołać na członków Komisji nauczycieli danej szkoły.

§ 12. Dyrektor Departamentu W. R. i O. P. może na wszystkie lub niektóre egzaminy delegować osobę, upoważnioną do brania udziału czynnego w egzaminie z prawem zgłoszenia swego votum separatum.

§ 13. Egzaminy dojrzałości są piśmienne i ustne.

§ 14. Egzaminy piśmienne odbywają się:

A) w szkole filologicznej:

- z języka polskiego—wypracowanie na temat z literatury polskiej, przede wszystkim XIX wieku,
- z geometrii z trygonometrią—jedno zadanie,
- z algebry—dwa zadania;
- z języka łacińskiego—tłumaczenie tekstu nieczytanego,
- z języka niemieckiego albo francuskiego—opowiadanie.

Uwaga: Wybór języka niemieckiego lub francuskiego jest pozostawiony uczniowi lub uczennicy, powinien jednak nastąpić przed egzaminem.

B) w szkole realnej:

- a) z języka polskiego—wypracowanie na temat z literatury polskiej, przede wszystkim XIX wieku,
- b) z matematyki: jednego dnia jedno zadanie z geometrii z trygonometrią,
- c) „ — „ drugiego dnia dwa zadania, jedno z algebry, drugie z geometrii analitycznej lub rachunku różniczkowego i całkowego,
- d) z języka niemieckiego—opowiadanie,
- e) z języka francuskiego—opowiadanie.

§ 15. Egzamin ustny:

A) w szkole filologicznej:

- a) z religii,
- b) z języka polskiego,
- c) z języka łacińskiego,
- d) z języka niemieckiego,
- e) z języka francuskiego,
- f) z historii powszechnej ze szczególnym uwzględnieniem historii Polski,
- g) z matematyki,
- h) z fizyki.

Jeżeli abiturjent pragnie mieć na świadectwie dojrzałości ocenę z języka greckiego, powinien zdawać egzamin ustny z tego języka.

B) w szkole realnej:

- a) z religii,
- b) z języka polskiego,
- c) z języka niemieckiego,
- d) z języka francuskiego,
- e) z historii powszechnej ze szczególnym uwzględnieniem historii Polski,
- f) z matematyki,
- g) z fizyki,
- h) z chemii,
- i) z nauk przyrodniczych (kurs klasy VIII).

Jeżeli uczeń pragnie mieć na świadectwie dojrzałości ocenę z języka łacińskiego, powinien zdawać egzamin ustny i piśmienny z tego języka.

§ 16. Nauczyciele przedmiotów, z których odbywają się egzaminy piśmienne, składają dyrektorowi szkoły po trzy tematy z każdego przedmiotu. Dyrektor szkoły przesyła je do Departamentu W. R. i O. P. najpóźniej dnia 25 kwietnia.

Każdy temat powinien być napisany na maszynie na oddzielnym arkuszu w dwóch egzemplarzach. Na każdym arkuszu należy wskazać nazwę szkoły i nazwisko nauczyciela, proponującego dany temat. Do zadań matematycznych powinno być dołączone na oddzielnych arkuszach szczegółowe rozwiązanie.

§ 17. W dzień egzaminu, bezpośrednio przed jego rozpoczęciem, dyrektor szkoły otrzymuje z Departamentu W. R. i O. P. trzy tematy. Po wyjaśnieniu, czy tematy te nie były przez uczniów opracowywane, nauczyciel, wykładający dany przedmiot w klasie VIII, wraz z dyrektorem szkoły decydują, który temat ma być zadany.

§ 18. Terminy egzaminów piśmiennych i ustnych ustala Departament W. R. i O. P.

§ 19. Abiturjenci opracowują tematy, zadane na egzaminie piśmiennym, w odpowiedniej sali szkolnej pod kontrolą przewodniczącego Komisji, nauczyciela danej klasy i osób, wyznaczonych przez przewodniczącego.

§ 20. Jeżeli w lokalu szkolnym niema sali, odpowiadającej swymi rozmiarami i urządzeniem wymaganiom, jakie w tym względzie postawić należy, to na wniosek przewodniczącego Komisji egzaminacyjnej egzaminy piśmienne odbywać się powinny w sali, specjalnie na ten cel wynajętej. Przewodniczący Komisji winien na parę dni przed rozpoczęciem egzaminów piśmiennych sprawę tę rozstrzygnąć.

§ 21. Na wypracowanie z języka polskiego przeznaczają się 5 godzin, na zadania matematyczne po $3\frac{1}{2}$ godziny, na inne wypracowania po 3 godziny.

Czas trwania pracy liczy się od chwili zadania tematu. Pauz urządzić nie wolno.

§ 22. Zdającym nie wolno przynosić ze sobą na egzaminy żadnych książek ani pomocy naukowych prócz tablic logarytmicznych na egzamin z matematyki.

§ 23. Tekst łaciński do tłumaczenia powinien być napisany na tablicy lub rozdany uczniom w egzemplarzach odpowiedniego wydawnictwa.

§ 24. Jeżeli się okaże potrzeba udzielenia uczniom za zezwoleniem przewodniczącego pewnych niezbędnych wskazówek, należy je zapisać do protokołu.

§ 25. Zdający powinni oprócz egzemplarza, napisanego na czysto, oddać także i bruljon skończonego lub niedokończonego wypracowania; jeżeli wypracowanie napisane jest porządnie i bez poprawek, może być oddane bez przepisywania.

§ 26. Wypracowania zdający oddają przewodniczącemu, który po przejrzaniu i podcyfrowaniu wręcza je odpowiednim recenzentom.

§ 27. Wypracowania egzaminacyjne poprawiają i oceniają trzech recenzenci:

- 1) członek Komisji egzaminacyjnej, specjalista danego przedmiotu (w szkołach wykładający w kl. VIII, chociażby nie był członkiem Komisji egzaminacyjnej),
- 2) członek Komisji egzaminacyjnej, wyznaczony przez przewodniczącego,
- 3) przewodniczący Komisji.

Błędy winny być zaznaczone na marginesie bez poprawiania ich w tekście. Ocena każdego z recenzentów powinna być wyrażona przez jeden z przyjętych pięciu stopni oraz zaopatrzona w piśmienne motywy.

Trzej recenzenci ustalają następnie ocenę ostateczną.

§ 28. Komisja egzaminacyjna ma prawo w razie potrzeby zarządzić ponowne wykonanie wypracowań przez poszczególnych uczniów.

§ 29. Przed egzaminem ustnym Komisja egzaminacyjna na specjalnym posiedzeniu omawia i decyduje sprawę dopuszczenia abiturjentów do egzaminu ustnego.

Na posiedzenie to należy przygotować wypracowania egzaminacyjne oraz wykaz ocen rocznych z klasy VII i VIII, by członkowie Komisji mogli je przejrzeć.

§ 30. Do egzaminu ustnego nie mogą być dopuszczeni kandydaci, którzy:

- a) otrzymali z jednego z wypracowań egzaminacyjnych ocenę ostateczną złą (1), lub
- b) otrzymali z większości wypracowań egzaminacyjnych oceny niedostateczne (2).

Każdą z dwu grup wypracowań matematycznych ocenia się oddzielnie.

§ 31. Na tym samym posiedzeniu Komisja decyduje sprawę uwolnienia niektórych kandydatów od egzaminu ustnego ze wszystkich lub niektórych przedmiotów.

§ 32. Od egzaminu ustnego ze wszystkich lub niektórych przedmiotów uwolnieni być mogą ci uczniowie, którzy są przynajmniej dwa lata uczniami danej szkoły i którzy mają oceny roczne za rok ostatni i oceny

z wypracowań egzaminacyjnych z przedmiotów, od których mają być uwolnieni, przynajmniej dobre (4).

Oprócz opinii większości członków Komisji co do całkowitego lub częściowego uwolnienia kandydata od egzaminu ustnego wymagana jest i zgoda przewodniczącego Komisji.

§ 33. Przewodniczący przed egzaminem ustnym dzieli abiturjentów na grupy po 4 do 6 uczniów. Egzamin ustny każdej grupy odbywa się oddzielnie w obecności całej Komisji egzaminacyjnej i powinien być zakończony w ciągu jednego dnia.

Za zezwoleniem Dyrektora Departamentu W. R. i O. P. egzamin jednej grupy może trwać dwa dni.

§ 34. Czas trwania egzaminu ustnego jednego ucznia w jednym dniu ogółem nie powinien przekraczać dwóch godzin; przyczym jednorazowa odpowiedź abiturjenta nie może trwać dłużej niż 40 minut.

Uczeń może zdawać egzamin siedząc.

§ 35 Podczas egzaminu ustnego Komisja powinna zwrócić uwagę na poziom wykształcenia, osiągnięty przez abiturjenta, na jego wyrobienie umysłowe i stopień rozwoju, nie zaś na sumę zdobytych przez ucznia wiadomości z poszczególnych nauk.

Pytania, zadawane uczniom na egzaminie ustnym, powinny wyraźnie cel ten uwzględniać.

§ 36. Przewodniczący określa kolejność przedmiotów egzaminacyjnych, czas trwania egzaminu z każdego przedmiotu, zarządza przerwy w celu dania zdającemu możliwości wypoczynku.

§ 37. Komisja egzaminacyjna na wniosek przewodniczącego ma prawo w razie potrzeby zażądać egzaminu i z innych przedmiotów klasy VIII, nie wymienionych w § 15.

Egzaminatorem z poszczególnego przedmiotu jest członek Komisji—specjalista; w razie potrzeby przewodniczący wybiera zastępcę.

Przewodniczący ma prawo brać udział czynny w egzaminowaniu z każdego przedmiotu.

§ 38. Komisja egzaminacyjna bezpośrednio po egzaminie ustnym na wniosek egzaminatorów ustala oceny z poszczególnych przedmiotów na zasadzie rezultatów, wykazanych przez kandydata na egzaminie ustnym.

§ 39. Na tym samym posiedzeniu Komisja egzaminacyjna wydaje decyzję co do wyniku egzaminów po ustaleniu stopni ostatecznych z każdego przedmiotu. Stopnie te uchwała się na podstawie stopni rocznych, ocen wypracowań egzaminacyjnych, ocen, otrzymanych przez ucznia podczas egzaminu ustnego, a przede wszystkim opinii ogólnej o dojrzałości i rozwoju umysłowym kandydata, powziętej podczas egzaminu ustnego.

§ 40. Abiturjent otrzymuje świadectwo dojrzałości, jeżeli oceny ostateczne ze wszystkich przedmiotów nie są niższe niż dostateczne (3).

§ 41. Egzaminy dojrzałości w szkołach odbywają się w maju i w czerwcu pod koniec roku szkolnego lub pod koniec ostatniego semestru w styczniu i lutym, jeżeli szkoła ma ustrój semestralny.

§ 42. Na pokrycie kosztów, związanych z egzaminami dojrzałości, uczniowie szkół, przystępujący do egzaminu, opłacają po 40 marek. Pie-

niądze te dyrektor szkoły przesyła do Departamentu W. R. i O. P. wraz z listą dopuszczonych do egzaminów przed dn. 10 maja. W liście uczniów szkół filologicznych, dopuszczonych do egzaminów, należy zaznaczyć, kto będzie zdawał egzamin piśmienny z języka niemieckiego, kto z francuskiego i kto pragnie zdawać z języka greckiego. W liście uczniów szkół realnych należy zaznaczyć, kto pragnie zdawać z języka łacińskiego.

§ 43. Abiturjent, który egzaminy zdał zadowalająco, otrzymuje świadectwo dojrzałości według wzoru, wskazanego przez Departament W. R. i O. P. W świadectwie tym wskazuje się oceny ostateczne.

Z przedmiotów, z których egzaminu nie było, umieszcza się stopień na podstawie postępów rocznych.

§ 44. Świadectwo dojrzałości i protokół ostateczny o wynikach egzaminów podpisują wszyscy członkowie Komisji.

§ 45. Uczniowie, którzy nie zdali egzaminu dojrzałości lub nie przystępowali do niego i występują ze szkoły, otrzymują zwyczajne świadectwa szkolne, w których jest zaznaczone, że egzaminu nie zdawali, lub że egzamin dojrzałości dał wyniki niezadowalające.

III. Egzaminy dla eksternów i eksternistek.

§ 46. Eksterni i eksternistki, pragnący otrzymać świadectwo dojrzałości, powinni poddać się egzaminom przed specjalną Komisją egzaminacyjną, powołaną przez Dyrektora Departamentu Wyznań Religijnych Oświecenia Publicznego.

§ 47. Podanie o dopuszczenie do egzaminów złożyć należy do Departamentu W. R. i O. P. w terminie, oznaczonym przez Departament.

§ 48. W podaniu wskazać należy adres stałego zamieszkania oraz adres chwilowy w razie przyjazdu na egzamin z prowincji; dalej nadmienić należy, jakiego rodzaju maturę pragnie kandydat otrzymać, filologiczną czy realną, oraz, jeżeli filologiczną, to z którego obcego języka pragnie zdawać egzamin piśmienny.

§ 49. Do podania dołączyć należy:

- a) metrykę urodzenia,
- b) curriculum vitae, napisane własnoręcznie, z dokładnym wskazaniem, gdzie ekstern lub eksternistka pobierał nauki, gdzie, kiedy i jakie składał już egzaminy, jak przygotowywał się do egzaminów dojrzałości,
- c) świadectwa szkolne, o ile je posiada,
- d) opłatę w wysokości 60 marek,
- e) dwie nienaklejone fotografie, zaopatrzone własnoręcznym podpisem kandydata.

§ 50. Wskazanie danych niedokładnych lub niezgodnych z rzeczywistością może spowodować niedopuszczenie do egzaminów.

§ 51. Kandydat lub kandydatka, pragnący przystąpić do egzaminów dojrzałości, musi mieć ukończonych lat 17.

§ 52. O dopuszczeniu eksterna lub eksternistki do egzaminów rozstrzyga Departament W. R. i O. P.

§ 53. Eksterni i eksternistki muszą zdać egzaminy wstępne, których zadaniem jest zbadać, czy kandydaci (tki) mogą być dopuszczeni do właściwych egzaminów dojrzałości.

§ 54. Ekstern lub eksternistka, którzy przedstawia świadectwa szkolne, mogą być zwolnieni od wszystkich lub niektórych egzaminów wstępnych, o ile Departament W. R. i O. P. uzna świadectwa te i oceny w nich wskazane, za dostateczne.

Osobom, zwolnionym od egzaminów wstępnych, zwraca się część opłaty w wysokości 20 marek.

§ 55. Egzaminy wstępne są ustne i obejmują następujące grupy przedmiotów:

- 1) język polski i historia,
- 2) matematyka i fizyka,
- 3) przyroda i geografia.

Zdający na maturę realną zdają jeszcze i z rysunków.

§ 56. Egzaminy wstępne zdaje się kolejno przed komisjami, składającymi się z dwóch nauczycieli-specjalistów w zakresie przedmiotów danej grupy i przewodniczącego, mianowanego przez Dyrektora Departamentu W. R. i O. P. Komisje po skończonym egzaminie decydują na podstawie wykazanych wiadomości z poszczególnych przedmiotów o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu kandydatów (tek) do właściwych egzaminów dojrzałości.

Taka decyzja o dopuszczeniu do egzaminów dojrzałości zachowuje moc swoją przy zgłoszeniu się kandydata do egzaminów dojrzałości w nowym terminie.

§ 57. Egzaminy dojrzałości dla eksternów i eksternistek odbywają się według zasad, wskazanych w §§ 2, 3, 13, 14, 15, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39.

§ 58. Kto zdał egzaminy dojrzałości, otrzymuje świadectwo dojrzałości. Świadectwo to wydaje Departament W. R. i O. P.

§ 59. Egzaminy dla eksternów i eksternistek odbywają się w terminach, ustalonych przez Departament W. R. i O. P.

IV. Przepisy ogólne.

§ 60. Odstąpienie od egzaminu lub niestawienie się na egzamin jest równoznaczne z niezdaniem, o ile nie jest usprawiedliwione przez chorobę lub inną poważną przyczynę; w tym wypadku zdający powinien przedstawić odpowiednie piśmienne zaświadczenie; o słuszności motywów opinuje Komisja egzaminacyjna.

§ 61. Posiłkowanie się pomocami niedozwolonymi podczas egzaminów powoduje usunięcie zdającego od dalszego udziału w danym egzaminie.

Przewodniczący ma prawo w takim wypadku albo zażądać, by kandydat zdawał dany egzamin powtórnie, albo ocenić wypracowanie jako niedostateczne.

W razie powtórnego wypadku korzystania z pomocy niedozwolonych kandydat traci prawo udziału w dalszych egzaminach.

§ 62. Uchwały Komisji egzaminacyjnej są prawomocne, jeżeli liczba obecnych nie jest mniejsza niż $\frac{3}{4}$ liczby członków Komisji.

§ 63. Na posiedzeniach Komisji egzaminacyjnej wszelkie wnioski zapadają na zasadzie zwyczajnej większości głosów obecnych członków.

Przewodniczący i dyrektor szkoły, jako członkowie Komisji, biorą udział w głosowaniu.

Członkowie Komisji, którzy biorą udział w egzaminowaniu tylko niektórych kandydatów, naprz. egzaminatorowie z religii, głosują tylko w sprawach, dotyczących kandydatów, przez nich egzaminowanych.

W razie równości głosów przewagę stanowi głos przewodniczącego.

§ 64. Przewodniczącemu, dyrektorowi szkoły i delegatowi Departamentu W. R. i O. P. przysługuje prawo zgłoszenia swego votum separatim w sprawach, głosowanych przez Komisję. Wtedy sprawa musi być przedstawiona wraz z odpowiednimi protokołami Departamentowi W. R. i O. P., który ją ostatecznie rozstrzyga.

§ 65. Członków Komisji egzaminacyjnej obowiązuje tajemnica co do obrad Komisji.

§ 66. Sprawozdania z prac Komisji egzaminacyjnej i z przebiegu egzaminów powinny być przedstawione w odpowiednich protokołach, a mianowicie:

- 1) protokół w sprawie dopuszczenia kandydatów do egzaminów,
- 2) protokoły egzaminów piśmiennych,
- 3) protokół w sprawie dopuszczenia kandydatów do egzaminu ustnego i ew. uwolnienia niektórych kandydatów od tego egzaminu,
- 4) protokół egzaminu ustnego,
- 5) protokół w sprawie decyzji co do ostatecznego rezultatu egzaminów.

Protokoły powyższe powinny być podpisane przez członków Komisji, biorących udział w egzaminach lub naradach.

§ 67. Na egzaminie ustnym w szkole mogą być obecni nauczyciele szkoły, w której odbywa się egzamin, oraz właściciel szkoły lub przedstawiciel instytucji, utrzymującej szkołę.

Osoby te, o ile nie są członkami Komisji egzaminacyjnej, nie mają prawa głosu.

§ 68. Członkowie Komisji egzaminacyjnej otrzymują wynagrodzenie.

§ 69. Dyrektor szkoły powinien zapoznać abiturjentów, jak również uczniów klas wyższych z regulaminem egzaminów i zwrócić ich baczną uwagę na charakter egzaminu ustnego, by zdający rozumieli, że

nie pamięciowy zakres wiadomości, ale stopień rozwoju, jaki osiągnęli przez swą samodzielną pracę podczas pobytu w szkole, zdecyduje o przyznaniu im świadectwa dojrzałości.

Warszawa, dnia 5 października 1917 r.

Dyrektor Departamentu
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Józef Mikułowski-Pomorski.

Naczelnik Sekcji Szkolnictwa Średniego:
Władysław Woycicki.

4.

ROZPORZĄDZENIE

Dyrektora Departamentu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w przedmiocie zarejestrowania szkół elementarnych prywatnych.

Wszyscy właściciele, względnie kierownicy szkół elementarnych prywatnych, t. j. nie utrzymywanych kosztem gmin miejskich i wiejskich, obowiązani są do dnia 1 grudnia 1917 r. złożyć odnośnym inspektorom okręgowym szkolnym dane, dotyczące koncesji szkolnej, personelu nauczycielskiego, programu szkoły, tygodniowego rozkładu godzin i adresu szkoły.

Zarządzenie powyższe otrzymuje moc obowiązującą z dniem opublikowania w Dzienniku Urzędowym Departamentu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Warszawa, dnia 29 października 1917 r.

Dyrektor Departamentu
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Józef Mikułowski-Pomorski.

Naczelnik Sekcji Szkolnictwa Elementarnego:
Zygmunt Gąsiorowski.

5.

ROZPORZĄDZENIE

Dyrektora Departamentu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w przedmiocie mianowania wizytatorów szkół średnich Królestwa Polskiego.

W celu rozciągnięcia kontroli i nadzoru nad szkolnictwem średnim, poznania jego stanu i podniesienia jego poziomu ustanawia się urząd wizytatorów szkół średnich Królestwa Polskiego.

Na stanowiska wizytatorów szkół średnich Królestwa Polskiego powołałem pp.:

Antoniego Bolesława Dobrowolskiego,
Józefa Grodeckiego,
Kazimierza Morawskiego,
Bogdana Nawroczyńskiego,
Kazimierza Wóycickiego,

Proszę pp. kierowników (czki) szkół średnich o ułatwianie pp. wizytatorom ich urzędowych czynności i udzielanie wszelkich potrzebnych informacji.

Warszawa, dn. 2 listopada 1917 r.

Dyrektor Departamentu
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Józef Mikulowski-Pomorski.

Za Naczelnika Sekcji Szkolnictwa Średniego:
Bogdan Nawroczyński.

RUCH SŁUŻBOWY.

Dekretem Dyrektora Departamentu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego mianowani zostali: naczelnym inspektorem krajowym—Tadeusz Łopuszański, inspektorami krajowymi—Stanisław Czaplicki i Władysław Żłobicki.

Inspektorami szkolnymi okręgowymi mianowani zostali:

Bochenek Włodzimierz	na okrąg	Lubartowski
Berent Stanisław	" "	Koniński
Cimoszko Mieczysław	" "	Sosnowiecko-Będziński
Cynarski Jan	" "	Łomżyński
Drewnowski Karol	" "	Łukowski
Drzewiecki Włodzimierz	" "	Miechowski
Grabiński Ignacy	" "	Łódzki (miasto)
Grabowski Adam	" "	Płocki
Gralewski Jan Ks.	" "	Radomski
Gacki Władysław	" "	Włocławski
Juszczakowski Kazimierz	" "	Hrubieszowski
Jasiński Leon	" "	Janowski
Kaczorowski Bolesław	" "	Tomaszowski
Kamiński Jan	" "	Sandomierski
Kierst Władysław	" "	Mławski
Klebanowski Sylwester	" "	Skierniewicki
Klimesz Adam	" "	Iłżecki
Kostuch Tomasz	" "	Kielecki
Kuropatwiński Walerjan	" "	Częstochowski

Markiewicz Teodor	na okrąg	Łowicki
Meller Eugenjusz	" "	Pułtusi
Miączyński Hieronim	" "	Siedlecki
Milkowski Jan	" "	Opoczyński
Matuszkiewicz Władysław	" "	Biłgorajski
Majcher Wincenty Dr.	" "	Jędrzejowski
Piotrowski Zygmunt	" "	Warszawski (powiat)
Prószyński Stefan	" "	Chełmski
Pytlakowski Ignacy	" "	Zamojski
Remiszewski Antoni	" "	Łódzki (powiat)
Rudziński Eustachy	" "	Radomski
Rutkowski Feliks	" "	Puławski
Skowroński Jan	" "	Opatowski
Sacharko Kazimierz	" "	Lipnowski
Sowiński Stanisław	" "	Pinczowski
Staniewski Maurycy Dr.	" "	Kaliski
Statkiewicz Czesław	" "	Piotrowski
Strzembosz Wiktor	" "	Lubelski
Stypiński Jan	" "	Warszawski (miasto)
Szelągowski Kazimierz	" "	Wieluński
Tosio Kacper	" "	Sieradzki
Wyczalkowski Jan	" "	Grójecki
Winogrodzki Grzegorz	" "	Miński
Wrzosek Stanisław	" "	Olkuski
Zaklika Zenon	" "	Krasnostawski
Zakrzewski Włodzimierz	" "	Kutnowski
Zawadzki Edward	" "	Włoszczowski
Zapolski Lucjusz	" "	Ostrowski
Zieliński Wiktor	" "	Konecki

Pomocnikami inspektorów mianowani zostali:

Swidwiński Stanisław	na okrąg	Warszawski (miasto)
Eysymonttówna Zofja	" "	" "
Zieleńczyk Adam	" "	" "
Endelmann Filip	" "	Łódzki (miasto)
Klimczuk Paweł	" "	Puławski-powiat Kozie-
		nicki
Lubelski Marjan	" "	Lubelski.